

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS METSON, TEEREN, PYYN JA RIEKON METSÄSTYKSEN KIELTÄMISESTÄ METSÄSTYSVUONNA 2019–2020

Pääasiallinen sisältö

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiellettäisiin metsästyslain (615/1993) 38 §:n nojalla metson, teeren, pyyn ja riekon metsästys eräissä maakunnissa ja kunnissa joko kokonaan tai metsästysaikaa lyhennettäisiin osittain. Esitys perustuu heinäelokuussa laskettujen riistakolmiolaskentojen tuloksiin, jotka osoittavat metsäkanalintukantojen jatkaneen nousuaan merkittävästi suuressa osassa maata. Osassa maata kannat ovat kuitenkin edelleen alhaisella tasolla.

Maa- ja metsätalousministeriö pyrkii tämän asetuksen avulla rajoittamaan metsästystä siten, että metsästystä harjoitetaan metsästyslaissa säädetyn kestävän käytön periaatteen mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu. Esitetty asetus perustuu Suomen riistakeskuksen 13.8.2019 maa- ja metsätalousministeriölle tekemään esitykseen.

1 Nykytila

Metsästyslain 20 §:n 1 momentin mukaan metsästystä on harjoitettava kestävän käytön periaatteiden mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu, luontoa ei tarpeettomasti vahingoiteta, riistakantaa ei vaaranneta eikä eläimille tuoteta tarpeetonta kärsimystä. Metsästyslain järjestelmässä riistaeläinlajien metsästämistä rajoitetaan ensisijaisesti metsästyslain 37 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella säädetyllä vuositaisella yleisellä rauhoitusajalla. Yleisistä rauhoitusajoista säädetään metsästysasetuksen (666/1993) 24 §:ssä.

Metsästysasetuksen 24 § yleisiä rauhoitusajoja muutettiin tänä vuonna valtioneuvoston asetuksella (392/2018) siten, että metson, teeren ja pyyn metsästysaika jatkuu syyskuun 10 päivästä joulukuun 10 päivään saakka. Lisäksi sallittiin myös urosteeren ja urosmetson talvimetsästys 10.–31.1. osassa maata. Tarkoituksena on, että normaaleina lintuvuosina metsästysaika voisi jatkua suurin piirtein aiemman käytännön mukaisesti ja hyvinä lintuvuosina syksyinen metsästysaika voisi jatkua joulukuun loppuun saakka. Urosteeren ja urosmetson talvimetsästys 10.–31.1. sallittaisiin vain erityisen hyvinä runsaiden kantojen vuosina, kun saatavilla on riittävät laskentatiedot kannan runsauden varmistamiseen.

Metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentin 21 kohdassa on säädetty rauhoitetuksi naaras-teeri joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään ja urosteeri Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Lapin maakunnissa joulukuun 11 päivästä tammikuun 9 päivään ja helmikuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään sekä muualla maassa joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään.

Metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentin 22 kohdassa on säädetty rauhoitetuksi pyy joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään, naarasmetso Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa lokakuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään ja muualla maassa joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään ja urosmetso Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon ja Lapin maakunnissa joulukuun 11 päivästä tammikuun 9 päivään ja helmikuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään ja Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa lokakuun 1 päivästä syyskuun 9 päivään sekä muualla maassa joulukuun 11 päivästä syyskuun 9 päivään.

Metsästysasetuksen 24 §:n 1 momentin 19 kohdassa on säädetty riekon yleinen rauhoitus aika Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia 1.11.–9.9. sekä Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa 1.4.–9.9. ja muualla maassa koko vuoden.

Metson, teeren, pyyn ja riekon metsästystä säätelee myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY luonnonvaraisten lintujen suojelusta, jäljempänä *lintudirektiivi*. Metso, teeri, pyy ja riekko kuuluvat lintudirektiivin 1 artiklassa tarkoitettuihin lajeihin ja liitteen II B-osan lajeihin. Lintudirektiivin 2 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen lintulajien kantojen ylläpitämiseksi sellaisella tasolla, joka vastaa erityisesti ekologiaa, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia ottaen huomioon taloudelliset ja virkistykseen liittyvät vaatimukset, taikka näiden kantojen mukauttamiseksi tähän tasoon. Lintudirektiivin 7 artiklan mukaan liitteessä II lueteltujen lajien kantojen koon, maantieteellisen levinneisyyden ja lisääntymisnopeuden takia koko yhteisössä niitä voidaan metsästää kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Liitteessä II olevassa B-osassa lueteltuja lajeja saa metsästää vain niissä jäsenvaltioissa, joista on siinä maininta. Metson kohdalla on mainittu, että sitä saadaan metsästää Suomessa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lajien metsästys ei vaaranna suojelutoimenpiteitä niiden levinneisyysalueella. Edelleen 7 artiklan mukaan jäsenvaltion on varmistettava, että metsästys harjoitettuna voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti vastaa kyseisten lintulajien järkevän hyödyntämisen ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteita ja että tämä käytäntö näiden lajien ja etenkin muuttavien lajien kantojen osalta on sopusoinnussa 2 artiklasta seuraavien toimenpiteiden kanssa.

Metsästyslain 38 § on muutettu 1.8.2017 voimaan tulleella lailla (504/2017). Sen mukaan, jos riistaeläinlajin kanta heikkenee pysyvästi tai tilapäisesti lajin esiintymisalueella tai osalla esiintymisaluetta, voidaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kyseisen riistaeläinlajin metsästystä rajoittaa tai se voidaan kieltää kokonaan. Riistaeläinlajin metsästystä voidaan rajoittaa tai se voidaan kieltää myös, jos tavoiteltava riistaeläinlajin leviäminen tai metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Metsästyksen rajoittaminen voi tarkoittaa myös velvoitetta merkitä saalis tunnistemerkillä. Rajoitus tai kieltä voi olla voimassa korkeintaan kolme vuotta. Jos riistaeläinlajin kanta voimistuu elinvoimaiseksi, rajoitus tai kieltä tulee kumota ennen määräajan päättymistä. Rajoitus tai kieltä voi olla: 1) alueellinen; 2) ajallinen; 3) saaliseläimen sukupuolta koskeva; 4) metsästäjäkohtainen saaliskiintiö; tai 5) pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää koskeva. Rajoituksesta, kiellosta tai tunnistemerkistä sää-

detään tarkemmin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriön on kuultava ennen asetuksen antamista niitä riistanhoitoyhdistyksiä, joiden toiminta-aluetta rajoitus tai kiello koskee.

Kielto tai rajoitus voidaan asettaa joustavasti ympäri vuoden. Kysymyksessä on siten erityisesti vuosittaisten kannanvaihteluiden perusteella tapahtuvan tilapäisen metsästyksen säätelyn mahdollistamiseksi säädetty toimivalta, jota korostaa toisaalta velvoite kumota kiello tai rajoitus ennen määräajan päättymistä, jos riistaeläinkanta voimistuu elinvoimaiseksi. Kysymyksessä ei siis ole mihinkään tiettyyn uhanalaisuusarviointiin sidottu toimivalta, vaan riistakantojen vuotuisen vaihtelun seurannan perusteella sovellettu toimivalta. Tältä osin aiempaa käytäntöä ei ole ollut tarkoitus muuttaa, mutta sitä on tarpeen edelleen kehittää yhteistyössä Suomen riistakeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen asiantuntijoiden kanssa. Käytännössä alueelliset rajaukset tulee toteuttaa selkeästi siten, ettei niiden alueellisesta ulottuvuudesta synny epäselvyyttä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella (769/2018) metson, teeren, pyyn ja riekon metsästyksen kieltämisestä metsästysvuonna 2018–2019 oli kielletty osassa maata riekon ja metson metsästys sekä lyhennetty metson, teeren, pyyn ja riekon metsästysaikaa.

2 Metsästysrajoitusten valmistelu 2019, Suomen riistakeskuksen esitys 13.8.2019 liitteenä

Vuonna 2019 riistakolmiolaskennat suositeltiin tehtäväksi 27.7.–11.8. välisenä aikana. Luonnonvarakeskus on kehittänyt laskentatulosten palauttamiseen sähköisen järjestelmän, jolla tulokset saadaan nopeasti käyttöön. Tiistaihin 13.8. mennessä laskennoista oli saatu 933 riistakolmion tulokset, joten laskentojen suorittaminen onnistui erittäin hyvin. Lisäksi Ylä-Lapin riekkojen linjalaskennasta oli käytettävissä alustavat tulokset.

Esitys perustuu Suomen riistakeskuksen 13.8.2019 tekemään esitykseen metsäkanalintujen metsästysajoiksi metsästysvuonna 2019–2020. Esitys on muistion liitteenä. Rajoituksien valmistelussa on pyritty yksinkertaistamaan sääntelyä siten, että alueelliset rajaukset noudattavat lintukantojen tilan perusteella arvioituja mahdollisimman suuria yhtenäisiä alueita ja mikäli metsästysaikaa katsotaan tarpeelliseksi rajoittaa, käytetään pääsääntöisesti joko yhden kuukauden (10.9.–10.10.), kahden kuukauden (10.9.–10.11.) tai kolmen kuukauden metsästysaikaa (10.9.–10.12.) tai rauhoitusta kokonaan.

3 Metsästyksen rajoittaminen ja kieltäminen metsästysvuonna 2019–2020

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kiellettäisiin metson, teeren, pyyn ja riekon metsästys Suomen riistakeskuksen esityksen mukaisesti metsästysvuonna 2019–2020. Osalla lajeista ja alueista metsästys kiellettäisiin kokonaan ja osalla metsästysaikaa lyhennettäisiin. Urosteeren ja urosmetson talvimetsästys sallittaisiin lyhennettynä 12 päivän aikana 20.–31.1. Itä-Lapissa ja Koillismaalla sekä Kainuussa vain urosteeren osalta. Metsäkanalintulajeja koskevat metsästysajan lyhennykset on koottu yhteen asetukseen lainsäädännön selkeyden parantamiseksi.

1 §

Metson metsästys

Ensimmäisessä momentissa kiellettäisiin metson metsästys kokonaan Varsinais-Suomen maakunnassa ja Uudenmaan maakunnassa lukuun ottamatta Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Mäntsälän ja Pukkilan kuntia. Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Mäntsälän ja Pukkilan kunnissa metsoa saisi metsästää 10.–30.9. välisenä aikana.

Toisessa momentissa lyhennettäisiin metson metsästysaikaa siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.10.2019 Kanta-Hämeen, Pohjanmaan ja Päijät-Hämeen maakunnissa, Keski-Suomen maakuntaan kuuluvissa Kuhmoisten, Jämsä ja Luhangan kunnissa sekä Pirkanmaan maakuntaan kuuluvissa Akaan, Juupajoen, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Punkalaitumen, Pälkäneen, Tampereen, Urjalan, Valkeakosken ja Vesilahden kunnissa.

Kolmannessa momentissa lyhennettäisiin metson metsästysaikaa siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.11.2018 Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Kymenlaakson, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Satakunnan maakunnissa, Lapin maakuntaan kuuluvissa Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pellon, Rovaniemen, Utsjoen ja Ylitornion kunnissa, Keski-Suomen maakunnassa lukuun ottamatta Kuhmoisten, Jämsän ja Luhangan kuntia, Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Iin, Kuusamon, Pudasjärven ja Taivalkosken kuntia sekä Pirkanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Akaan, Juupajoen, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Punkalaitumen, Pälkäneen, Tampereen, Urjalan, Valkeakosken ja Vesilahden kuntia.

Neljännessä momentissa lyhennettäisiin urosmetson talvimetsästysaikaa siten, että se olisi sallittua 20.–31.1.2020 Lapin maakuntaan kuuluvissa Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Ranuan, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kunnissa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Kuusamon, Pudasjärven ja Taivalkosken kunnissa.

Viidennessä momentissa kiellettäisiin urosmetson talvimetsästys kokonaan tammi-kuussa 2020 Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa, Lapin maakunnassa lukuun ottamatta Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Ranuan, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kuntia sekä Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Kuusamon, Pudasjärven ja Taivalkosken kuntia.

2 §

Teeren metsästys

Ensimmäisessä momentissa lyhennettäisiin teeren metsästysaikaa siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.10.2019 Kanta-Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa, Etelä-Karjalan maakuntaan kuuluvissa Imatran, Lappeenrannan, Lemin, Luumäen, Savitaipaleen ja Taipalsaaren kunnissa, Keski-Suomen maakuntaan kuuluvissa Kuhmoisten, Jämsän ja Luhangan kunnissa sekä Pirkanmaan maakuntaan kuuluvissa Akaan, Juupajoen, Kangasalan, Lempäälän,

Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Punkalaitumen, Pälkäneen, Tampereen, Urjalan, Valkeakosken ja Vesilahden kunnissa.

Toisessa momentissa lyhennettäisiin teeren metsästysaika siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.11.2019 Pohjanmaan ja Satakunnan maakunnissa, Etelä-Karjalan maakuntaan kuuluvissa Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden kunnissa, Etelä-Savon maakunnassa lukuun ottamatta Heinäveden, Joroisten, Pieksämäen ja Rantasalmen kuntia, Lapin maakuntaan kuuluvissa Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kolarin, Muonion ja Utsjoen kunnissa, Keski-Suomen maakunnassa lukuun ottamatta Kuhmoisten, Jämsän ja Luhangan kuntia, Pirkanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Akaan, Juupajoen, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Punkalaitumen, Pälkäneen, Tampereen, Urjalan, Valkeakosken ja Vesilahden kuntia sekä Pohjois-Karjalan maakuntaan kuuluvissa Joensuun, Kiteen, Kontiolahden, Liperin, Rääkkylän ja Tohmajärven kunnissa.

Kolmannessa momentissa lyhennettäisiin urosteeren talvimetsästysaikaa siten, että se olisi sallittua 20.–31.1.2020 Kainuun maakunnassa, Lapin maakuntaan kuuluvissa Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Ranuan, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kunnissa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Kuusamon, Pudasjärven, Taivalkosken, Utajärven ja Vaalan kunnissa.

Neljännessä momentissa kiellettäisiin urosteeren talvimetsästys kokonaan tammi-kuussa 2020 Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa, Lapin maakunnassa lukuun ottamatta Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Ranuan, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kuntia sekä Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Kuusamon, Pudasjärven, Taivalkosken, Utajärven ja Vaalan kuntia.

3 § Pyyn metsästys

Ensimmäisessä momentissa lyhennettäisiin pyyn metsästysaika siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.11.2019 Lapin maakunnassa ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvissa Hailuodon, Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun, Pudasjärven, Pyhännän, Siikajoen, Siikalatvan, Tyrvävän, Utajärven ja Vaalan kunnissa.

4 § Riekin metsästys

Pykälässä kiellettäisiin riekon metsästys kokonaan Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa, Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lukuun ottamatta Kuusamon ja Taivalkosken kuntia sekä Lapin maakunnassa lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin, Kittilän, Muonion, Posion, Sallan, Savukosken, Sodankylän ja Utsjoen kuntia.

Toisessa momentissa lyhennettäisiin riekon metsästysaika siten, että metsästysaika olisi 10.9.–10.10.2019 Lapin maakuntaan kuuluvissa Kittilän, Muonion, Posion, Sal-

lan, Savukosken ja Sodankylän kunnissa sekä Pohjois-Pohjamaan maakuntaan kuuluvissa Kuusamon ja Taivalkosken kunnissa. Ylä-Lapissa riekkoja voidaan metsästää normaalisti 10.9.2019–31.3.2020 välisenä aikana.

4 Esityksen vaikutukset

Esitetyt metson, teeren, pyyn ja riekon metsästysajan lyhentämiset lopusta vähentäisivät merkittävästi syksyn metsästyskauden aikana saaliiksi saatavien lintujen määrää kyseisillä alueilla, verrattuna tilanteeseen, että asetusta ei annettaisi. Metsästysasetuksessa rauhoitusaikoja kuitenkin viime vuonna muutettu siten, että erityisen hyvinä lintuvuosina voidaan sallia myös urosmetson ja urosteeren talvimetsästystä. Teerellä metsästysaika pitenee myös suuressa osassa maata 10. joulukuuta saakka. Talvimetsästyksen aikaa rajattaisiin vain 12 päivään 20.–31.1. aikaan ja Pohjois-Suomeen alueeseen, jolla todennäköisimmin lumiolosuhteet vaikuttavat metsästystä vaikeuttavasti, joten sen vaikutus kantaan jäisi todennäköisesti pieneksi.

Riekon metsästyksen kieltäminen kokonaan Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakunnissa sekä pääosassa Pohjois-Pohjamaan maakuntaa ja Lapin etelä- ja lounaisosissa muuttaisi aiempaa metsästyskieltoalueen rajausta Kemijärven ja Pelkosenniemen kuntien osalta, mutta sallisi metsästyksen Posiolla ja Taivalkoskella. Esitys estää metsästyksen kantaa heikentävän vaikutuksen harvan kannan alueella kokonaan ja lisää todennäköisyyttä, että kannan väheneminen pysähtyy ja kanta kääntyy kasvuun, verrattuna tilanteeseen, että asetusta ei annettaisi ja metsästys olisi sallittua lokakuun loppuun saakka. Riekon metsästyksen salliminen lyhennetyllä 1 kuukauden metsästysajalla Lapin maakuntaan kuuluvissa Kittilän, Muonion, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kunnissa sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvassa Kuusamon kunnassa lisää kantaan kohdistuvaa painetta tällä alueella, mutta sen ei arvioida vaarantavan kanta, koska kanta on kasvanut koko alueella tänä vuonna.

Asetuksen arvioidaan lisäävän metsäkanalintujen kokonaissaalista merkittävästi aiempaan verrattuna. Koska kanalintukannat jatkoivat pääsääntöisesti vahvaa nousua tänä vuonna, voidaan verotusastetta nostaa kannan nopean kasvun vaiheessa, eikä metsästyksen lisäämisen arvioida vaarantavan kantoja. Esityksen arvioivan mahdollistavan metsäkanalintujen metsästyspäivien merkittävän lisääntymisen ja siten riistatalouden tuottaman hyvinvoinnin lisääntymisen.

5 Asian valmistelu

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteltu virkatyönä yhteistyössä Suomen riistakeskuksen kanssa esitys maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi metson, teeren, pyyn ja riekon metsästyksen kieltämisestä metsästysvuonna 2019–2020. Valmistelussa käytettävissä oli 933 riistakolmion tulokset sekä Ylä-Lapin riekkojen linjalaskennan alustavat tulokset. Esitys metsästyksen kielloista perustuu Suomen riistakeskuksen 13.8.2019 ministeriölle toimittamaan esitykseen.

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausuntoja seuraavilta tahoilta: ympäristöministeriö, Luonnonvarakeskus (LUKE), Suomen riistakeskus, riistanhoitoyhdistykset, Saamelaiskäräjät, Suomen ympäristökeskus, Metsähallitus, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK), Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC), Suomen Luonnonsuojeluliitto, WWF Suomi, BirdLife Suomi ry, Suomen Metsästäjälitto ry, Natur och Miljö r.f., Luonto-Liitto, Suomen Kennelliitto, Suomen Pystykorvajärjestö ry, Saksanseisojakerho ry, Kanakoirakerho ry, Metsästysspanielit ry.

Lausunnoissa todettiin seuraavaa: **Suomen riistakeskus** toteaa, että lausunnolla oleva asetusluonnos perustuu Suomen riistakeskuksen 13.8.2019 tekemään esitykseen metson, teeren, pyyn ja riekon metsästyksen rajoittamisesta. Luonnos ei poikkea Suomen riistakeskuksen esityksestä. Esityksen antamisen jälkeen Suomen riistakeskuksen tietoon ei ole tullut mitään uutta tietoa, joka antaisi aiheutta muuttoa Suomen riistakeskuksen 13.8.2019 tekemää esitystä metsäkanalintujen metsästysajoista metsästysvuonna 2019–2020. **Riistanhoitoyhdistyksistä 35 vastasi lausuntopyyntöön.** Metson osalta riistanhoitoyhdistyksistä 5 esitti lyhyempää metsästysaikaa tai rauhoitusta kokonaan, ja yksi esitti pidempää metsästysaikaa. Teeren osalta 11 riistanhoitoyhdistystä esitti huomautettavaa, joista: 8 esitti lyhyempää metsästysaikaa tai rauhoitusta, 2 esitti pidempää metsästysaikaa ja yksi esitti metsästysajan lyhentämistä alkupäästä. Pyyn osalta 7 riistanhoitoyhdistystä esitti huomautettavaa tai pidempää rajoitusta. Riekon osalta kaikki joko kannattivat asetusluonnosta sellaisenaan tai eivät esittäneet huomautettavaa.

Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa.

Suomen ympäristökeskus lausuu, että esitetyillä metsästysaikojen pidennyksillä ja erityisesti talvimetsästyksen sallimisella ei ole riittäviä perusteita. Viittaa metson ja teeren kantojen taantumiseen 1960-luvulta 1990-luvulle 70 %:lla. Pitkän ajan taantumisen ja lajin talvisen ravinnonhankinnan haastavuuden vuoksi metson talvimetsästystä ei tulisi sallia metsästyskaudella 2019–2020. Pitkän ajan taantumisen ja kannan tuottavaan osaan kohdistuvan metsästyksen valossa teeren talvimetsästystä ei ole syytä sallia. Pitkän ajan taantumisen takia pyyn metsästysaika tuli olla myös Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan luoteisosien ulkopuolella 10.9.–10.11. Riekon osalta Ylä-Lapin helppokulkuisille alueille kohdistuu kuitenkin kova metsästyspaine, kun lajin metsästys on kielletty muilla alueilla. Tällaisissa tilanteissa tulisi harkita metsästäjäkohtaisia saalis-kiintiöitä.

Suomen luonnonsuojeluliitto r.y. esittää, että teeren ja metson urosten pyyntiä tammikuun lopussa ei tule sallia. Lajien metsästysajat ovat jo nyt kohtuullisen pitkät. Näiden lintujen kannat ovat kohentuneet esitetyillä alueilla, mutta hyvää tilannetta ei pitäisi heti vaarantaa metsästyspainetta lisäämällä. Jos urosmetson ja urosteeren talvipyynti tammikuun lopulla kaikesta huolimatta sallitaan, sen tulee olla vain yksivuotinen kokeilu, jonka tuloksia seurataan erityisen tarkasti. Siksi tulee säätää yhden linnun saalis-kiintiö metsästäjää ja lajia kohti, jolloin saalisilmoitus on tehtävä pakolliseksi. Muiden kanalintujen osalta muistutamme maaliskuussa päivitetystä uhanalaisten lajien mietinnöstä, jonka mukaan pyy ja riekko luokitellaan nykyään uhanalaisiksi (vaarantunut) lajeiksi. Metson, teeren ja pyyn osalta pyydämme ministeriötä kiinnittämään huomiota näiden lajien metsästysaikoihin niiden esiintymisalueen pohjoisreunalla, missä pääasiallinen riistakanalintu on riekko. Järjestelmä, missä tuoreita laskentatuloksia sovelletaan kuntatason rajoituksien määrittelyssä, on sinänsä hyvä.

WWF Suomi katsoo, että Nykyinen metsäkanalintujen hoitosuunnitelman mukainen käytäntö ottaa kesän tuoreet riistakolmiolaskentojen tulokset huomioon syksyllä alkavaa metsästyskautta koskevissa rajoituksissa on esimerkillinen. WWF:n mielestä maa- ja metsätalousministeriö esittämät huomattavat pidennykset metsäkanalintujen metsästysaikoihin vaarantavat kantojen lupaavan kasvun, ja ovat vastoin kestävän käytön periaatetta. Eteläiseen ja keskiseen Suomeen esitetyt rajoitukset metson ja teeren metsästyksen ovat hyvin perusteltuja ja kannatettavia. Muuhun osaan maata WWF esittää teeren ja metson metsästyksen sallimista pääsääntöisesti lokakuun loppuun asti. Pohjois- ja Itä-Suomen kaikkein vahvimpien metso- ja teerikantojen alueella kautta voitaisiin jatkaa jopa marraskuulle. WWF vastustaa tammikuisen metso- ja teerikoiraiden metsästyksen sallimista. Jos uhanalaisen pyyn metsästys sallitaan, sen metsästysajan tulee päättyä viimeistään lokakuun loppuun. Erityistä varovaisuutta on sovellettava riekoon, jonka taantuminen on ollut dramaattista. Esitetty laaja riekon metsästyksen täysrajoitus on hyvin perusteltu ja tarpeellinen, samoin kuin metsästysajan lyhennys Lapin keski- ja itäosissa ja Kuusamossa, mutta lisäksi riekon metsästystä tulisi rajoittaa myös pohjoisimmassa Lapissa.

Suomen Kennelliitto pitää esitystä hyvänä ja se perustuu uudistetun metsästysasetuksen antamiin mahdollisuuksiin erinomaisesti. Valtakunnallisen riistakolmiolaskennan kesälaskennan 2019 tulokset ja annettu esitys ovat keskenään linjassa. Tämän perusteella Suomen Kennelliitto lausunnossaan toteaa esityksen olevan järkevä. Suomen Kennelliitto toteaa, että uuden metsästysasetuksen mahdollistama pitempi metsäkanalintujen metsästysaika ja niiden rajoittamiseen säädetyt perusteet, ovat toteutuneet tässä käsiteltävässä asetusesityksessä erittäin hyvin, mikä mahdollistaa metsästyskaudella 2019 eri metsästysmuodoissa käytettävien koirarotujen pitempiaikaisen käytön metsästyksessä ja antaa myös Kennelliitolle ja usean metsästyskoirarotujärjestön edustajille mahdollisuuden saada lisää harrastajia ja koirien rekisteröintejä, huomioiden eettiset periaatteet ja ohjeet.

Kanakoirakerho katsoo, että asetusluonnoksessa esitetyt metsäkanalintujen metsästysajat perustuvat laadukkaisiin riistakanta-arvioihin. Suomen kasvaneet metsäkanalintukannat mahdollistavat metsästysaikojen pidennyksen monella alueella. KKK-HHS ei ehdota muutoksia asetusluonnokseen.

Suomen Pystykorvajärjestö r.y. esittää, että asetusluonnos metsästysajoiksi on hyvä. Se perustuu Suomen riistakeskuksen esitykseen, jossa on erinomaisen hyvällä tavalla otettu huomioon mm. metsäkanalintujen kannan suuruus, sen kehityssuunta ja verotusasteet alueittain. Esittää, että loppukauden (11.11.–10.12.) sekä talvimetsästyksen metsästyspaineesta ja saalismääristä tehdään selvitys ja arvioidaan metsästyksen vaikutus seuraavan vuoden lintukantoihin.

Suomen Metsästäjäliitto r.y. pitää merkittävänä riistakantojen tutkimuksen saavutuksena, että Suomen riistakolmiolaskentaverkosto on kattava ja riistahallinnolla on käytettävissä hyvät tiedot lintukantojen kehityksestä. Suomeen on riistakolmiolaskennan myötä luotu kansainvälisestikin arvostettu järjestelmä metsäkanalintujen kestävän metsästyksen turvaamiseksi. Suomalaisen perinteisen metsästyskulttuurin osalta merkittävin muutos asetusesityksessä on, että urosteeren ja urosmetson talvimetsästys esityksen mukaan sallittaisiin ensi kertaa vuosikymmeniin tammikuussa 2020. Talvimetsästyksen nyt esitetyillä alueilla olosuhteet todennäköisimmin myös takaavat, että lu-

men määrän takia eteneminen maastossa on haasteellista ja perinteinen hiihtäen tapahtuva vaativa metsästysmuoto pääsee oikeuksiinsa. Tämä on Metsästäjäliiton mielestä perusteltua ja järkevää. Tutkimustulosten perusteella kanalintujen kuolleisuus ensimmäisen elinvuoden aikana on noin 90 prosenttia. Tämän pohjalta voidaan perustellusti hyvänä poikastuottovuotena verottaa kannan tuottoa eli nuoria lintuja kestävästi enemmän kuin huonoina poikastuottovuosina. Metsästäjien on kuitenkin erittäin tärkeää muistaa, että verotus tulee nimenomaan kohdistaa juuri nuoriin lintuihin. Etupäässä ministeriön esitys on saanut piireistään tukea sekä kiitosta ennakkoluulottoman ajattelumallin toteuttamisen jatkamisen johdosta. Esityksen tavoite ja toteutus mahdollistaa metsäkanalintujen metsästyspäivien lisääntymisen, mikä taas näkyy riistatalouden tuottaman hyvinvoinnin kasvuna. Tämä nähdään liitossa tervetulleena tavoitteena. Liitto haluaa kuitenkin muistuttaa, että Metsähallituksen lupa-alueille olisi tarpeen metsästysaikojen laajentamisen myötä saada lisää valvontaresursseja kiintiöiden ja kestävä metsästyksen noudattamisen varmistamista varten.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK lausuu, että esitykset perustuvat laajaan riistakolmiolaskentaan ja ovat hyvin perusteltuja. MTK:lla ei ole huomautettavaa tehtyihin esityksiin.

Birdlife Suomi r.y. esittää, että metson metsästyspaineen lisäys ei ole perusteltu tilanteessa, jossa kannat ovat enimmäkseen keskimääräiset tai hieman keskimääräistä korkeammat ja metsästysajan pidentämisen vaikutuksia ei tunneta. Metson metsästyksen tulee päättyä suurimmassa osassa Suomea viimeistään 31.10. Metsästysajan jatkaminen marraskuulle (enintään 10.11. asti) on ajateltavissa korkeintaan Itä-Lapissa, missä metsokannan tilanne on erittäin hyvä ja metsästyspaine todennäköisesti vähäisempi. Metson tammikuista metsästystä ei tule sallia. Teeren metsästysajaksi esitetään 10.9.–10.10. suuressa osassa eteläistä Suomea. Rajoitusalue on kannankehityksen valossa hyvin perusteltu. Varsinais-Suomessa ja Uudenmaan länsiosissa teeri tulisi rauhoittaa kokonaan huomattavan negatiivisen kannankehityksen vuoksi. Suuressa osassa Suomen teeren metsästys jatkuisi esityksen mukaan 10.12. asti. Näin suuri metsästyspaineen lisäys todennäköisesti vaarantaa kannan suotuisan kehityksen. Teeren metsästyksen tulee pääsääntöisesti päättyä viimeistään 31.10., ja metsästysajan jatkamista marraskuulle (enintään 10.11. asti) voi harkita vain kaikkein vahvimman kannan alueilla. Teeren tammikuista metsästystä ei tule sallia. Pyykannat ovat Suomessa enimmäkseen hieman 2000-luvun keskiarvoa korkeammalla tasolla, ja tässä tilanteessa metsästyksen tulee päättyä 31.10. Riekon metsästystä olisi rajoitettava myös Ylä-Lapissa. Ylä-Lapin riekkokannat ovat olleet jo yli vuosikymmenen ajan huomattavan alhaiset. Vaikka tänä vuonna kannat nousivatkin 12 vuoden laskentajakson keskimääräiselle tasolle, sijoittuu tämä laskentajakso kokonaisuudessaan heikon kannan vaiheeseen. Metsästyksen täysimääräistä sallimista Ylä-Lapissa perustellaan jatkuvasti pienellä metsästyspaineella, mikä ei Luonnonvarakeskuksen saalistilastojen valossa pidä paikkaansa. Valtaosa Suomen riekkosaaliista saadaan nimenomaan Ylä-Lapista, missä keskimääräinen saalis on 2000-luvulla ollut yli 30 000 yksilöä. Tätä ei voi pitää pieninä metsästyspaineena. Määrä on suuri jopa Suomen kokonaiskantaan nähden, sillä vuonna 2019 riekkokannaksi arvioitiin 180 000 yksilöä. Varovaisuusperiaatteen mukaisesti kiirunan metsästystä on tarpeen rajoittaa.

Luonnonsuojeluliitto Tapiola ry toteaa, että metsäkanalinnuille ovat tyypillisiä varsin rajutkin kannanvaihtelut ja pesintöjen onnistuminen riippuu paljolti alkukesän sää-

tiloista ja poikasille ensiarvoisen tärkeän hyönteisravinnon saatavuudesta. Metsäkanalintuja rasittavat lisäksi metsäojitukset, elinympäristöjen ja elintärkeiden soidinalueiden tuhoutuminen ja pirstoutuminen turpeennoston ja avohakkuiden seurauksena. Metson ja teeren osalta metsästysaikoja ei missään nimessä tulisi pidentää, vaan pikemminkin tuntuvasti lyhentää ja rauhoittaa taantuvan kannan alueita kokonaan metsästykseltä. Pyyn osalta metsästyksen pidentäminen ei ole perusteltua. Kiiruna tulisi pikaisesti poistaa metsästettävistä riistalajeista.

6 Voimaantulo

Maa- ja metsätalousministeriön asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 10.9.2019.

- Liite 1** Suomen riistakeskuksen esitys metsäkanalintujen metsästysajoiksi metsästysvuonna 2019–2020, 13.8.2019.
- Liite 2** Esimerkkejä riistakolmiolaskentojen tulosten analysoinnista Suomen riistakeskuksen ja Itä-Suomen yliopiston kehittämän tietokonesovelluksen avulla.

211/00.01.00.00.00/2019

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO

Asia: **Suomen riistakeskuksen esitys metsäkanalintujen metsästysajoiksi metsästysvuonna 2019–2020**

Metsäkanalintujen metsästysajat ovat metsästysasetuksen (666/1993) mukaan seuraavanlaiset:

Metso

Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnassa:	10.9.–30.9.
Mualla maassa	10.9.–10.12.

Lisäksi Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Lapin, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnissa urosmetsön pyynti on sallittu	10.1.–31.1.
---	-------------

Teeri

Koko maassa	10.9.–10.12.
-------------	--------------

Lisäksi Etelä-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Lapin, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnissa urosteeren pyynti on sallittu	10.1.–31.1.
---	-------------

Pyy

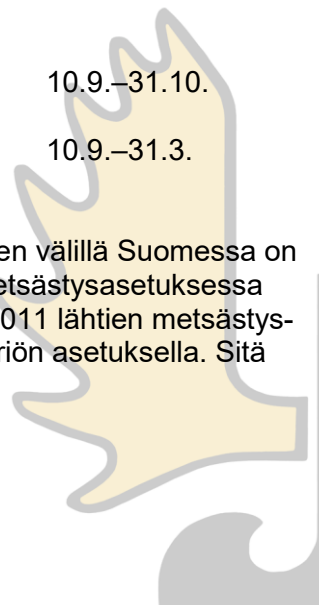
Koko maassa	10.9.–10.12.
-------------	--------------

Riekko

Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Suomen, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella lukuun ottamatta Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntia	10.9.–31.10.
---	--------------

Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnissa	10.9.–31.3.
--	-------------

Koska metsäkanalintukannat vaihtelevat voimakkaasti eri vuosien välillä Suomessa on katsottu tarpeelliseksi lyhentää metsästysaikoja tarvittaessa. Metsästysasetuksessa säädettyjen metsästysaikojen rajoittaminen on tehty vuodesta 2011 lähtien metsästyslain 38 §:n perusteella annettavalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Sitä ennen rajoitukset tehtiin riistanhoitopiirien päätöksillä.

Metsästyslain 38 §:

Jos riistaeläinlajin kanta heikkenee pysyvästi tai tilapäisesti lajin esiintymisalueella tai osalla esiintymisaluetta, voidaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kyseisen riistaeläinlajin metsästystä rajoittaa tai se voidaan kieltää kokonaan. Riistaeläinlajin metsästystä voidaan rajoittaa tai se voidaan kieltää myös, jos tavoiteltava riistaeläinlajin leviäminen tai metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Rajoitus tai kieltö voi olla: 1) alueellinen; 2) ajallinen; 3) saaliseläimen sukupuolta koskeva; 4) metsästäjäkohtainen saaliskiintiö; tai 5) pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää koskeva.

Pykälä antaa mahdollisuuden rajoittaa metsästystä monilla tavoilla. Toistaiseksi on käytetty vain rauhoitusta tai metsästysajan lyhentämistä metsäkanalintujen metsästyksen rajoitusmenetelmänä.

Metsäkanalintukantojen kehitystä seurataan Suomessa riistakolmiolaskennoilla, jotka tehdään heinä- elokuun vaihteessa. Laskentatulosten valmistuttua Suomen riistakeskus tekee ministeriölle esityksen kanalintujen metsästysajoiksi tulevalle metsästyskaudelle.

Suomessa on luotettava, kansainvälisesti arvostettu järjestelmä metsäkanalintujen metsästyksen turvaamiseksi. Riistakolmiolaskentaverkosto on kattava ja riistahallinnolla on käytävissä hyvät tiedot lintukantojen kehityksestä. Lisäksi metsästyksestä ja saaliista on myös kohtuullisen hyvin tietoa. Kattavat riistatietoaineistot antavat erinomaiset mahdollisuudet säätää tarkoituksenmukaiset metsästysajat metsäkanalintulajille kullekin alueelle.

Metsästysaikojen määrittämisen perusteet metsästysvuonna 2019–2020

Metsäkanalintujen metsästysaikojen määrittämisessä tärkein asia on kestävyiden varmistaminen. Tutkimustietoa on vähän siitä, kuinka paljon eri metsäkanalintulajien kantoja voidaan verottaa metsästyksellä lintukantojen kehityksen eri vaiheissa. Riistahallinnossa on arvioitu, että metsästysajan lyhentämisellä voidaan kuitenkin keventää kanalintukantoihin kohdistuvaa verotusta.

Muutamissa Suomessa tehdyssä tutkimuksissa ja selvityksissä on todettu metsästyksen painottuvan selvästi metsästyskauden alkupuolelle. Loppukauden saalis on poikkeuksetta ollut huomattavasti pienempi kuin alkukauden saalis.

Suomen riistakeskuksen linjauksen mukaan lyhennykset metsästysaikoihin on syytä tehdä aina loppupäästä, jolloin pyynti saadaan painotettua nuoriin lintuihin. Metsästysajat voidaan päättää vasta elokuun lopussa ja tiedotuksen kannalta on tärkeää, että metsästystä ei lyhennetä alkupäästä, vaan se alkaa aina samaan aikaan 10. syyskuuta.

Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan metson, teeren tai pyyn metsästysajan tulisi olla syksyllä yksi, kaksi tai kolme kuukautta riippuen lintulajin kannan kehityksestä alueella. Keskimääräisessä lajin kannan kehitystilanteessa metsästysaika olisi metsästysaika-alueella kaksi kuukautta eli kausi päättyisi 10.11. Huonossa kehitystilanteessa metsästysaika olisi vain kuukauden, jolloin metsästys päättyisi 10.10. Hyvässä tilanteessa metsästysaika olisi kolme kuukautta eli kausi kestäisi 10.12. saakka. Lisäksi erittäin hyvässä kehitystilanteessa voitaisiin sallia urosmetson tai -teeren metsästys tammikuussa. Erittäin huonossa tilanteessa laji olisi syytä rauhoittaa alueella kokonaan.

Suomen riistakeskuksen esitys metsäkanalintujen metsästysajoiksi metsästysvuodelle 2019–2020 perustuu edellä esitettyihin periaatteisiin.

Metsästysaikoja määrittäessään Suomen riistakeskus käytti riistakolmiolaskentatulosten analysoinnissa Itä-Suomen yliopiston ja Suomen riistakeskuksen kehittämää tietokonesovellusta, joka antaa monipuoliset tiedot lintukantojen kehityksestä. Lisäksi käytettiin Luonnonvarakeskuksen ylläpitämää riistakolmiot.fi-sivustoa.

Suomen riistakeskus tarkasteli monia eri tekijöitä metsästysaikojen määrittämisessä. Tärkeimpinä niistä olivat lajin kannan pitkäaikaisen kehityksen suunta sekä lintutiheys verrattuna aikaisempiin vuosiin. Metsäkanalintujen kannat vaihtelevat voimakkaasti eri vuosien välillä. Lisäksi lajiryhmälle on tyypillistä jaksottainen (syklinen) kannanvaihtelu. Voimakkaan luontaisen kannanvaihtelun vuoksi metsäkanalintukantojen kehityksen arvioimisessa on käytettävä riittävän pitkää tarkastelujaksoa. Suomen riistakeskus käytti kannan kehityksen tarkastelussa riistakolmiolaskentatietoja 1990-luvulta lähtien. Vuodelta 2019 käytettävissä oli laskentatulokset 933 kolmiolta.

Metsästysaikaharkinnassa otettiin pienemmällä painotuksella huomioon lintukannan viimeaikaisen kehityksen suunta, lajiin kohdistuva verotusaste, poikastuotto sekä lintutiheys muilla kuin tarkasteltavalla alueella. Varovaisuusperiaatetta noudatettiin erityisesti, jos alueelta ei ollut saatavissa kattavaa laskentatietoa. Metsästysaika-alueiksi rajattiin suuret yhtenäiset kuntaryhmät. Harkinnan mukaan eri lajien metsästysaika-alueita yhtenäistettiin.

Esitys metsäkanalintujen metsästysajoiksi metsästysvuonna 2019–2020

Suomen riistakeskus esittää maa- ja metsätalousministeriölle, että se rajoittaisi metsästyslain 38 §:n perusteella antamallaan asetuksella metsäkanalintujen metsästystä siten, että metsästysajat metsästysvuonna 2019–2020 olisivat seuraavanlaiset:

METSO

Rauhoitus:

Uudenmaan maakuntaan kuuluvat Espoon, Hangon, Helsingin, Hyvinkään, Inkoon, Järvenpään, Karkkilan, Kauniaisen, Keravan, Kirkkonummen, Lohjan, Nurmijärven, Pornaisen, Porvoon, Raaseporin, Sipoon, Siuntion, Tuusulan, Vantaan ja Vihdin kunnat sekä Varsinais-Suomen maakunta.

Metsästysaika 10.9.–30.9.:

Uudenmaan maakuntaan kuuluvat Askolan, Lapinjärven, Loviisan, Myrskylän, Mäntsälän ja Pukkilan kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.10.:

Kanta-Hämeen, Pohjanmaan ja Päijät-Hämeen maakunnat, Pirkanmaan maakuntaan kuuluvat Akaan, Juupajoen, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Punkalaitumen, Pälkäneen, Tampereen, Urjalan, Valkeakosken ja Vesilahden kunnat sekä Keski-Suomen maakuntaan kuuluvat Jämsän, Kuhmoisten ja Luhangan kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.11.:

Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Kymenlaakson, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Satakunnan maakunnat, Keski-Suomen maakuntaan kuuluvat Hankasalmen, Joutsan, Jyväskylän, Kannonkosken, Karstulan, Keuruun, Kinnulan, Kivijärven, Konneveden, Kyyjärven, Laukaan, Multian, Muuramen, Petäjäveden, Pihtiputaan, Saarijärven, Toivakan, Uuraisten, Viitasaaren ja Äänekosken

kunnat, Lapin maakuntaan kuuluvat Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kolarin, Muonion, Pelton, Rovaniemen, Utsjoen ja Ylitornion kunnat, Pirkanmaan maakuntaan kuuluvat Hämeenkyrön, Ikaalisten, Kihniön, Mänttä-Vilppulan, Parkanon, Ruoveden, Sastamalan, Virtain ja Ylöjärven kunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvat Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Hailuodon, Kalajoen, Kempeleen, Kärsämäen, Limingan, Lumijoen, Merijärven, Muhoksen, Nivalan, Oulaisen, Oulun, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Raahen, Reisjärven, Sievin, Siikajoen, Siikalatvan, Tyrnävän, Utajärven, Vaalan ja Ylivieskan kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.12.:

Lapin maakuntaan kuuluvat Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan ja Tornion kunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluva Iin kunta.

Metsästysaika 10.9.–10.12. ja 20.1.–31.1.:

Lapin maakuntaan kuuluvat Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Ranuan, Sallan, Savukosken, Sodankylän kunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvat Kuusamon, Pudasjärven ja Taivalkosken kunnat.

KESKEISIMMÄT PERUSTELUT

Varsinais-Suomessa sekä Uudenmaan maakunnan länsiosassa riistakolmioverkosto on harvalukuinen ja siten alueen lintutietoihin liittyy epävarmuutta. Varovaisuusperiaatteen sekä kannan alhaisen tiheyden perusteella alueelle esitetään metson rauhoitusta.

Uudenmaan itäosissa riistakolmiotietoja on paremmin, metson pitkäaikaiskehityksen suunta nouseva ja nykyinen kokonaistiheys keskimääräistä tasoa. Tälle alueelle esitetään metsästysaikaa 10.–30.9.

Metsokannan pitkäaikaiskehitys on laskeva Pohjanmaan maakunnassa. Kanta-Hämeessä, Päijät-Hämeessä ja Pirkanmaan eteläosassa metsokannan tuorein tiheys on tarkastelujakson keskimääräistä tiheyttä alhaisempi. Näille alueille esitetään kuukauden metsästysaikaa.

Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien länsiosissa sekä laajasti keskisessä Suomessa metsokannan pitkäaikaiskehitys on vakaa tai kasvava ja lintutiheys keskimääräinen. Tämä alue käsittää suurimman osan Suomesta ja sille esitetään kahden kuukauden metsästysaikaa.

Lapin maakunnan itä- ja eteläosissa sekä Koillismaan alueella metsokannan pitkäaikaiskehitys on nouseva ja viimeisimmän laskennan mukainen lintutiheys keskimääräistä korkeampi. Suomen riistakeskus esittää näille alueille syysyksi kolmen kuukauden metsästysaikaa.

Itä-Lapin ja Koillismaan alueilla metsokannan pitkäaikaiskehityksen suunta on voimakkaasti nouseva sekä tämän hetkinen lintutiheys tarkastelujakson korkeimpia. Alueen erittäin hyvä lintutiheys, ajallisesti lyhyt metsästysaika tammikuun lopussa sekä luomiosuhteiltaan vaikeasti saavutettavat alueet luovat rajoitetulle talvimetsästyskokeilulle kestävät olosuhteet. Näille alueille esitetään kolmen kuukauden syysmetsästysajan lisäksi urosmetsön talvimetsästystä rajoitetulle ajalle 20.–31.1.2020.

TEERI**Metsästysaika 10.9.–10.10.:**

Kanta-Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnat, Etelä-Karjalan maakuntaan kuuluvat Imatran, Lappeenrannan, Lemin, Luumäen, Savitaipaleen ja Taipalsaaren kunnat, Keski-Suomen maakuntaan kuuluvat Jämsän, Kuhmoisten ja Luhangan kunnat sekä Pirkanmaan maakuntaan kuuluvat Akaan, Juupajoen, Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Punkalaitumen, Pälkäneen, Tampereen, Urjalan, Valkeakosken ja Vesilahden kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.11.:

Pohjanmaan ja Satakunnan maakunnat, Etelä-Karjalan maakuntaan kuuluvat Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden kunnat, Etelä-Savon maakuntaan kuuluvat Enonkosken, Hirvensalmen, Juvan, Kangasniemen, Mikkelin, Mäntyharjun, Pertunmaan, Puumalan, Savonlinnan ja Sulkavan kunnat, Keski-Suomen maakuntaan kuuluvat Hanka-salmen, Joutsan, Jyväskylän, Kannonkosken, Karstulan, Keuruun, Kinnulan, Kivijärven, Konneveden, Kyyjärven, Laukaan, Multian, Muuramen, Petäjäveden, Pihtiputaan, Saarijärven, Toivakan, Uuraisten, Viitasaaressa ja Äänekosken kunnat, Lapin maakuntaan kuuluvat Enontekiön, Inarin, Kittilän, Kolarin, Muonion ja Utsjoen kunnat, Pirkanmaan maakuntaan kuuluvat Hämeenkyrön, Ikaalisten, Kihniön, Mänttä-Vilppulan, Parkanon, Ruoveden, Sastamalan, Virtain ja Ylöjärven kunnat sekä Pohjois-Karjalan maakuntaan kuuluvat Joensuun, Kiteen, Kontiolahden, Liperin, Rääkkylän ja Tohmajärven kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.12.:

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakunnat, Etelä-Savon maakuntaan kuuluvat Heinäveden, Joroisten, Pieksämäen ja Rantasalmen kunnat, Lapin maakuntaan kuuluvat Kemin, Keminmaan, Pellon, Rovaniemen, Simon, Tervolan, Tornion ja Ylitornion kunnat, Pohjois-Karjalan maakuntaan kuuluvat Ilomantsin, Lieksan, Juuan, Outokummun, Polvijärven, Nurmeksien ja Valtimon kunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvat Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Hailuodon, Iin, Kalajoen, Kempeleen, Kärsämäen, Limingan, Lumijoen, Merijärven, Muhoksen, Nilvalan, Oulaisen, Oulun, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Pyhännän, Raahen, Reisjärven, Sievin, Siikajoen, Siikalatvan, Tyrnävän ja Ylivieskan kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.12. ja 20.–31.1.:

Kainuun maakunta, Lapin maakuntaan kuuluvat Kemijärven, Pelkosenniemen, Posion, Ranuan, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvat Kuusamon, Pudasjärven, Taivalkosken, Utajärven ja Vaalan kunnat.

KESKEISIMMÄT PERUSTELUT

Teerikannan pitkäaikainen kehityssuunta on tarkastelujaksolla lähes koko maassa vakaata tai kasvavaa. Teeritiheys kasvoi edellisvuodesta lähes koko maassa lukuun ottamatta eteläisintä Suomea. Alueelliset tiheydet ovat pääosin keskimääräisiä tai keskimääräistä korkeampia tarkastelujaksoon verrattuna. Vain eteläisessä Suomessa tiheydet ovat keskimääräistä alhaisempia.

Kanta-Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnissa, Pirkanmaan ja Keski-Suomen maakuntien eteläosissa sekä Etelä-Karjalan maakunnan länsiosissa teeritiheys laski edellisvuodesta, ja on tarkastelujakson keskimääräistä tiheyttä alhaisempi. Näille alueille esitetään kuukauden metsästysaikaa.

Pohjanmaan ja Satakunnan maakunnissa, valtaosassa Keski-Suomen ja Etelä-Savon maakuntia, Pohjois-Karjalan maakunnan eteläosissa, Etelä-Karjalan maakunnan itäosissa sekä Pirkanmaan maakunnan pohjoisosissa teerikannan pitkäaikainen kehitys on ollut vakaata ja nykytiheys on tarkastelujakson keskimääräisellä tasolla. Lapin luoteisosassa kannan kehityssuunta on laskeva, mutta nykytiheys on tarkastelujakson keskimääräisellä tasolla. Näille alueille esitetään kahden kuukauden metsästysaikaa.

Pohjois-Savossa, Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan pohjoisosissa sekä Etelä-Pohjanmaalta Ala-Lapin länsiosiin ulottuvalla vyöhykkeellä teerikannan pitkäaikainen kehitys on ollut vakaata tai kasvavaa, ja nykytiheydet ovat tarkastelujakson keskimääräistä korkeampia. Monin paikoin ollaan jopa tarkastelujakson huipputiheyksissä. Tälle alueelle esitetään kolmen kuukauden metsästysaikaa.

Kainuussa sekä Pohjois-Pohjanmaan, Ala-Lapin ja Keski-Lapin itäosissa teerikannan pitkäaikainen kehitys on ollut kasvavaa ja nykytiheydet ovat tarkastelujakson keskimääräistä parempia, jopa tarkastelujakson huipputiheyksiä. Kyseinen alue on pääosin erämaista ja harvan metsäautotieverkoston takia vaikeasti saavutettavaa tammikuun loppupuolella. Lisäksi alueella on tuohon aikaan haastavat lumiolosuhteet. Tälle alueelle esitetään kolmen kuukauden metsästysaikaa syksylle sekä uroslintujen talvipyyntiä rajoitetulle ajalle 20.–31.1.2020.

PYY

Metsästysaika 10.9.–10.11.:

Lapin maakunta ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvat Hailuodon, Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun, Pudasjärven, Pyhännän, Siikajoen, Siikalatvan, Tyrnävän, Utajärven ja Vaalan kunnat.

Metsästysaika 10.9.–10.12.:

Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kainuun, Kanta-Hämeen, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Kymenlaakson, Pirkanmaan, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon, Päijät-Hämeen, Satakunnan, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvat Alavieskan, Haapajärven, Haapaveden, Kalajoen, Kuusamon, Kärsämäen, Merijärven, Nivalan, Oulaisen, Pyhäjoen, Pyhäjärven, Raahen, Reisjärven, Sievin, Taivalkosken ja Ylivieskan kunnat.

KESKEISIMMÄT PERUSTELUT

Pyykanta on vahvistunut koko maassa vuodesta 2018. Suurilla alueilla lintujen kokonaistiheydet ovat kolmiolaskentakauden korkeimpia.

Pohjois-Pohjanmaan keskiosissa sekä Lapin lounais- ja länsiosissa pyykannan pitkäaikaiskehitys on lievästi laskeva. Tämän vuoden lintutiheydet ovat kuitenkin keskimääräisiä tai hyviä. Muualla Lapissa pitkäaikaiskehitys on vakaa. Lintutiheydet ovat keskimääräisiä tarkastelujaksolla. Metsästysajaksi esitetään kahta kuukautta.

Maan etelä-, keski- ja itäosissa ulottuen Koillismaalle pyykannan pitkäaikaiskehitys on vakaa tai nouseva. Kaakkois-Suomessa ja paikoin länsirannikolla pyytiheydet ovat kuitenkin hieman muuta Etelä-Suomea alhaisempia. Pyyntimetsästysverotuksen on selvitysten perusteella todettu olevan maan eteläosissa kokonaisuutena alhaista. Maan eteläiseen puoliskoon esitetään kolmen kuukauden metsästysaikaa.

RIEKKO**Rauhoitus:**

Koko Suomi lukuun ottamatta Lapin maakuntaan kuuluvia Enontekiön, Inarin, Kittilän, Muonion, Posion, Sallan, Savukosken, Sodankylän ja Utsjoen kuntia sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvia Kuusamon ja Taivalkosken kuntia

Metsästysaika 10.9.–10.10.2019:

Lapin maakuntaan kuuluvat Kittilän, Muonion, Posion, Sallan, Savukosken ja Sodankylän kunnat sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan kuuluvat Kuusamon ja Taivalkosken kunnat.

Metsästysaika 10.9.2019–31.3.2020:

Lapin maakuntaan kuuluvat Enontekiön, Utsjoen ja Inarin kunnat

KESKEISIMMÄT PERUSTELUT

Riekkotiheydet kohentuivat Pohjois-Suomen itä- ja pohjoisosissa. Riekkokanta on kuitenkin pääosassa Suomea hyvin alhainen ja pitkäaikainen kehityssuunta laskeva, joten metsästystä ei voida sallia lukuun ottamatta esitettyjä alueita.

Kolmea pohjoisinta kuntaa koskeva esitys perustuu kyseisen alueen erillisten koira-avusteisten riekkolaskentojen sekä riistakolmiolaskentojen tuloksiin. Koiralaskentojen perusteella (tilanne 12.8.2019, laskettu 149 linjaa) riekkokanta on hieman parempi kuin viime vuonna. Ylä-Lapin riekkotiheys oli noin 8 yksilöä neliökilometrillä, mikä on keskimääräinen 12 vuoden laskentajaksolla. Nousu oli suurinta Utsjoella, jossa kivuttiin edellisvuodesta noin 12 riekon tiheyteen (v. 2018 tiheys 9–10 yks/km²). Enontekiöllä tiheys oli noin 7 riekkoa ja Inarissa noin 5 riekkoa. Vuonna 2018 vastaavat luvut olivat 6 riekkoa molemmissa kunnissa. Riekkoon kohdistuva metsästyspaine on kokonaisuudessaan Ylä-Lapissa vähäinen, joten metsästysaikaa ei ole tarvetta rajoittaa.

Kittilän, Kuusamon, Muonion, Posion, Sallan, Savukosken, Sodankylän ja Taivalkosken kuntia koskeva esitys perustuu riistakolmiolaskentojen tuloksiin. Riekkotiheydet kääntyivät kyseisellä yhtenäisen kokonaisuuden muodostavalla alueella pääsääntöisesti kasvuun ja alueelle esitetään rajoitettua lyhyttä metsästysaikaa.

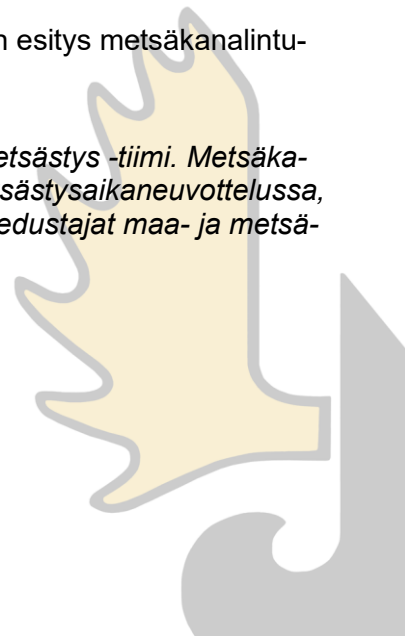
LIITEKARTAT:

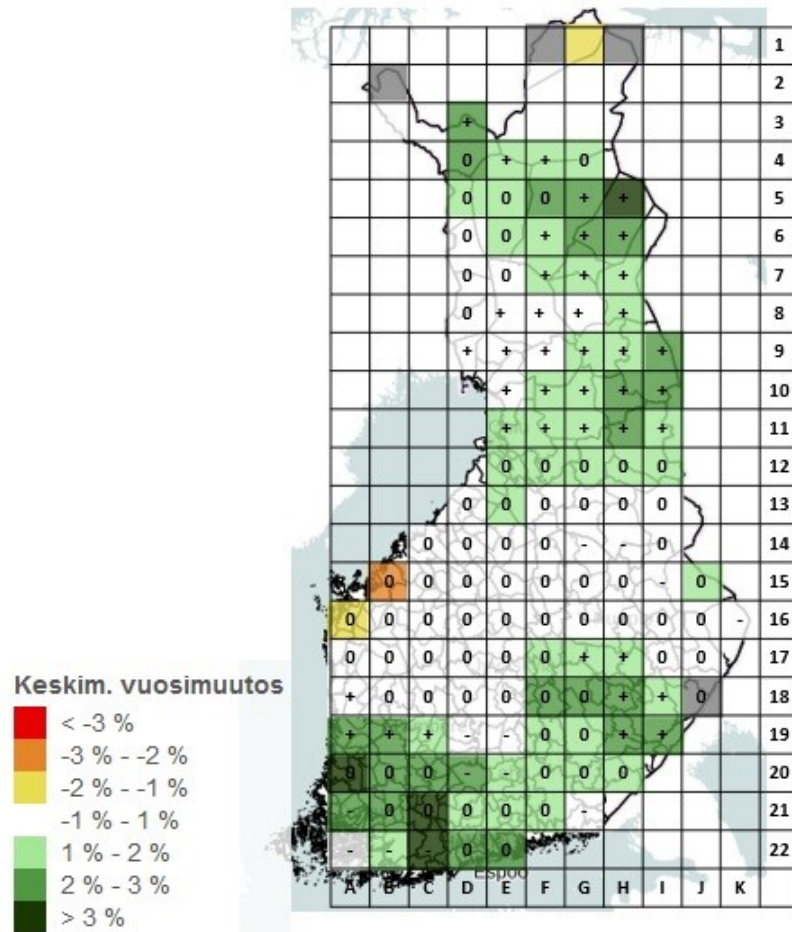
Metsäkanalintukantojen muutokset ja Suomen riistakeskuksen esitys metsäkanalintujen metsästysajoiksi metsästysvuodelle 2019–2020

Esityksen on valmistanut Suomen riistakeskuksen Kestävä metsästys -tiimi. Metsäkanalintujen metsästysaikoja käsiteltiin 12.8.2019 pidetyssä metsästysaikaneuvottelussa, johon osallistuivat Suomen riistakeskuksen edustajien lisäksi edustajat maa- ja metsätalousministeriöstä ja Luonnonvarakeskuksesta.

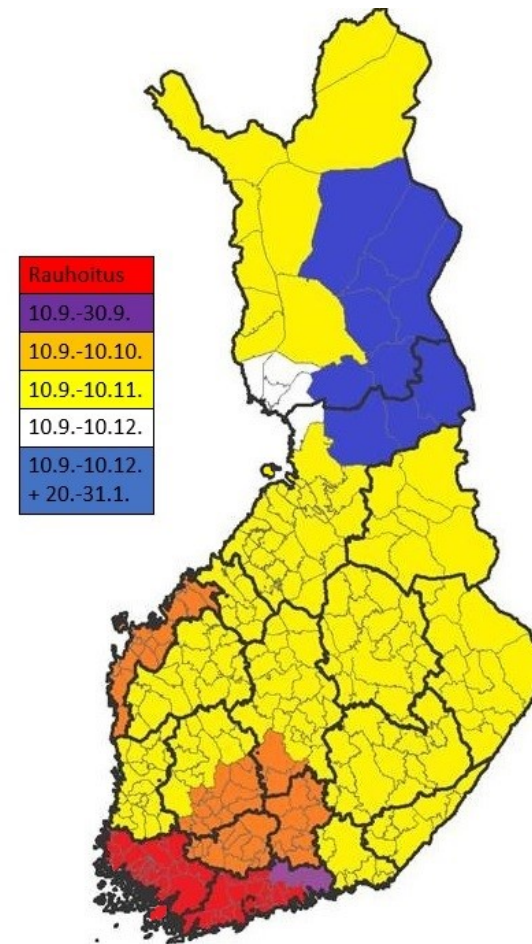
Jari Varjo
Johtaja

Jarkko Nurmi
Riistatalouspäällikkö

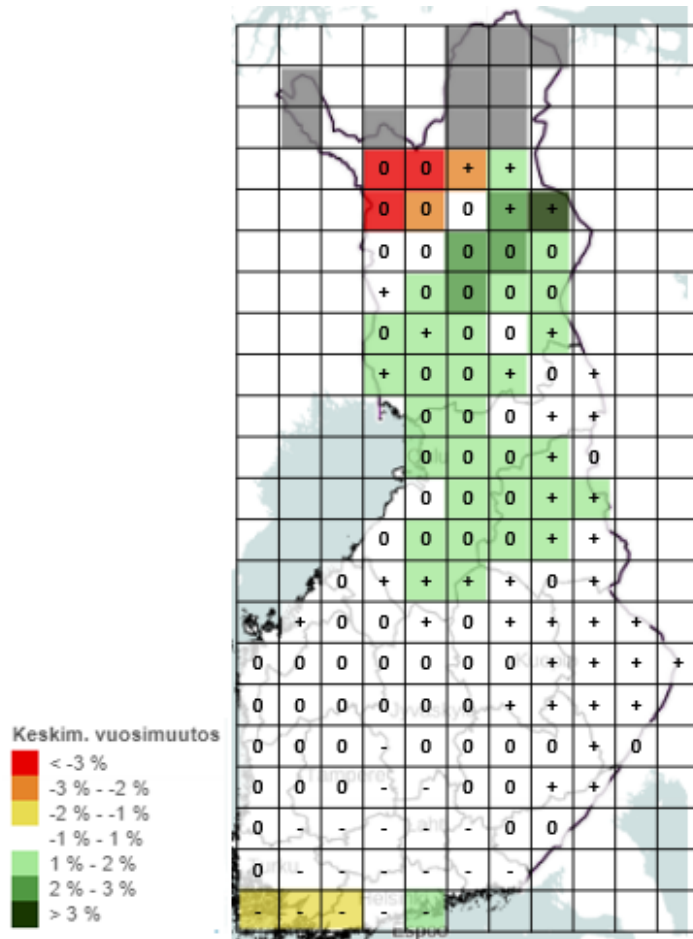

Metsokantojen pitkäaikaiskehitys ja tiheys vuonna 2019 suhteessa aiempiin vuosiin 50 km*50 km ruuduissa. Ruudun väri kuvaa metsokannan pitkäaikaistrendin 21 vuoden tarkastelujaksolla. Ruuduissa oleva merkki kuvaa kuluvan vuoden tiheyden suhdetta aiempiin vuosiin kussakin ruudussa vuodesta 1996 lähtien. Merkkien selitykset:
 0 = kuluvan vuoden tiheys ylä- ja alakvartiilin välissä
 + = kuluvan vuoden tiheys yläkvartiilia suurempi
 - = kuluvan vuoden tiheys alakvartiilia pienempi

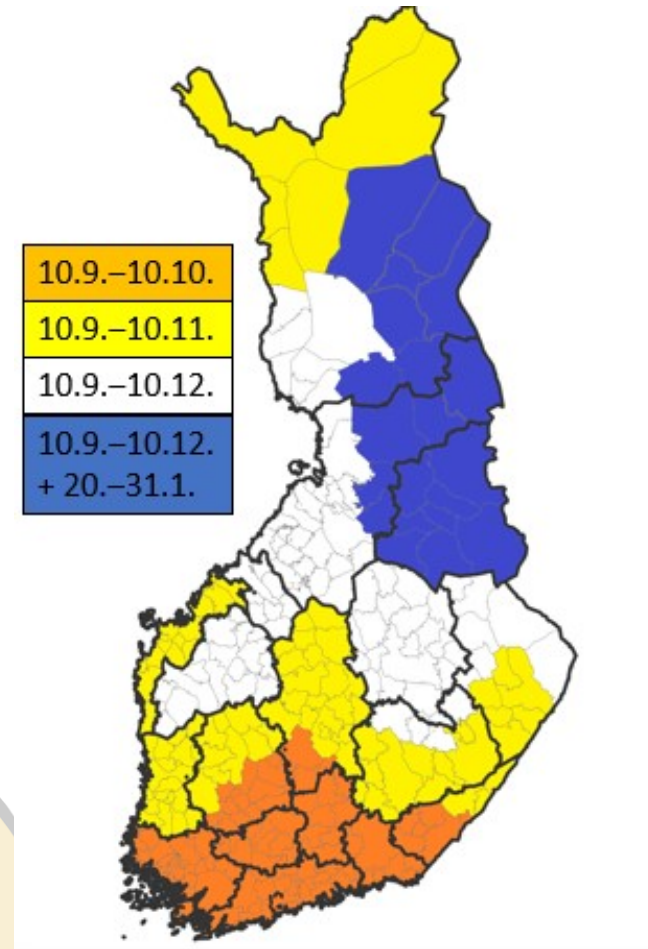

Suomen riistakeskuksen esitys metson metsästysajoiksi metsästysvuodelle 2019–2020.

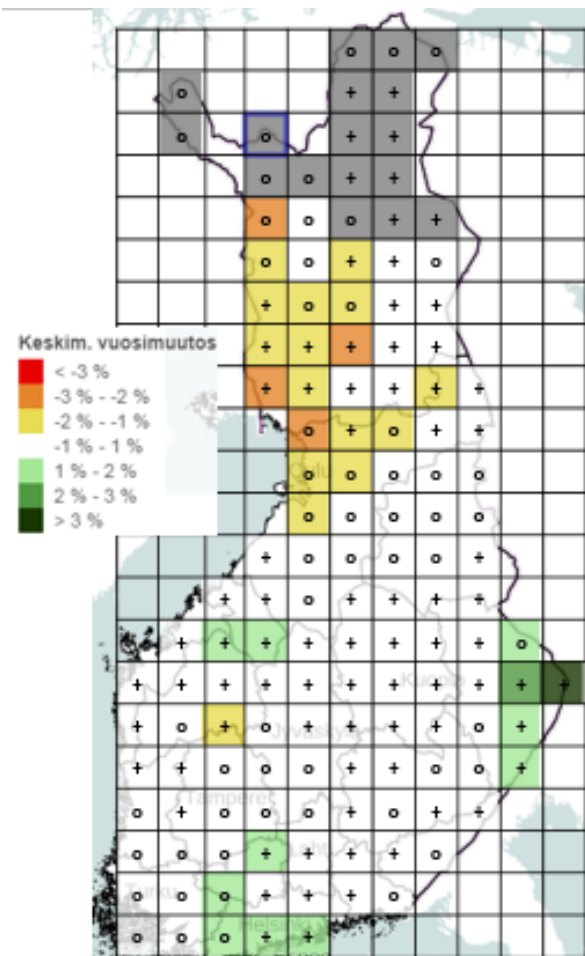

Teerikantojen pitkäaikaiskehitys ja tiheys vuonna 2019 suhteessa aiempiin vuosiin 50 km*50 km ruuduissa. Ruudun väri kuvaa teerikannan pitkäaikastrendin 21 vuoden tarkastelujaksolla. Ruuduissa oleva merkki kuvaa kuluvan vuoden tiheyden suhdetta aiempiin vuosiin kussakin ruudussa vuodesta 1996 lähtien. Merkkien selitykset:

- 0 = kuluvan vuoden tiheys ylä- ja alakvartiilin välissä
- += kuluvan vuoden tiheys yläkvartiilia suurempi
- = kuluvan vuoden tiheys alakvartiilia pienempi

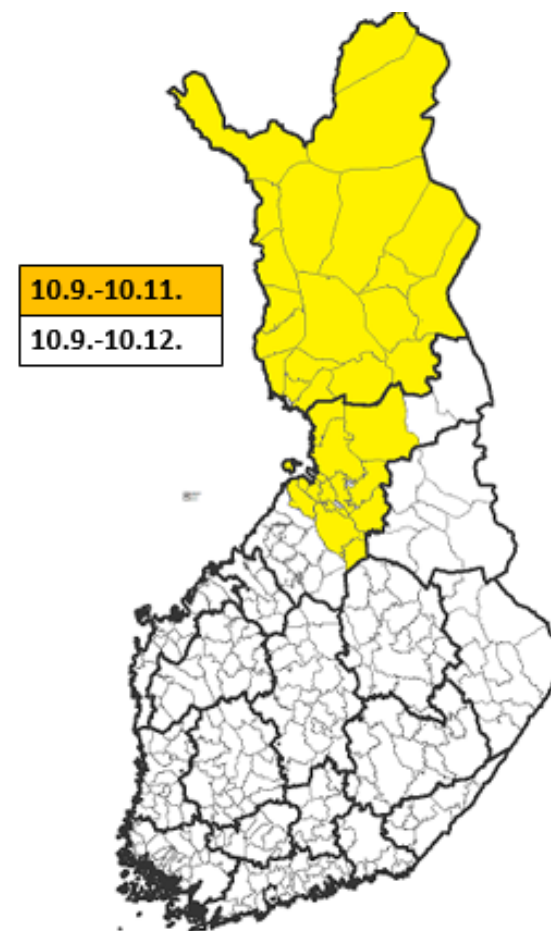

Suomen riistakeskuksen esitys teeren metsästysajoiksi metsästysvuodelle 2019–2020.

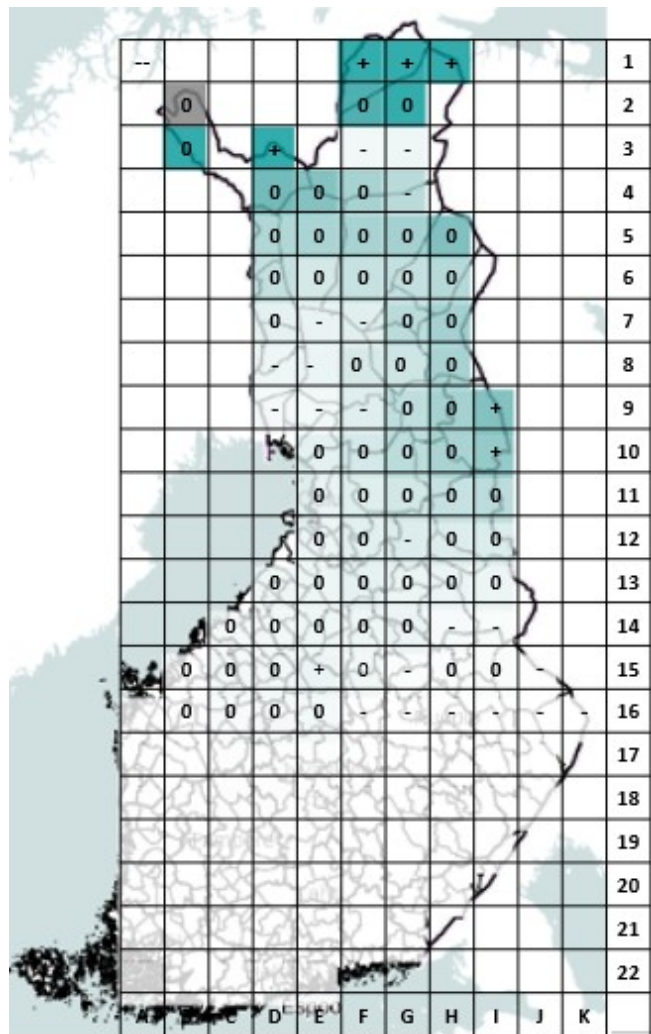

Pyykantojen pitkäaikaiskehitys ja tiheys vuonna 2019 suhteessa aiempiin vuosiin 50 km*50 km ruuduissa. Ruudun väri kuvaa pyykannan pitkäaikais-trendin 21 vuoden tarkastelujaksolla. Ruuduissa oleva merkki kuvaa kuluvan vuoden tiheyden suhdetta aiempiin vuosiin kussakin ruudussa vuodesta 1996 lähtien. Merkkien selitykset:

- 0 = kuluvan vuoden tiheys ylä- ja alakvartiilin välissä
- += kuluvan vuoden tiheys yläkvartiilia suurempi
- = kuluvan vuoden tiheys alakvartiilia pienempi

Suomen riistakeskuksen esitys pyyn metsästysajoiksi met-sästysvuodelle 2019–2020.

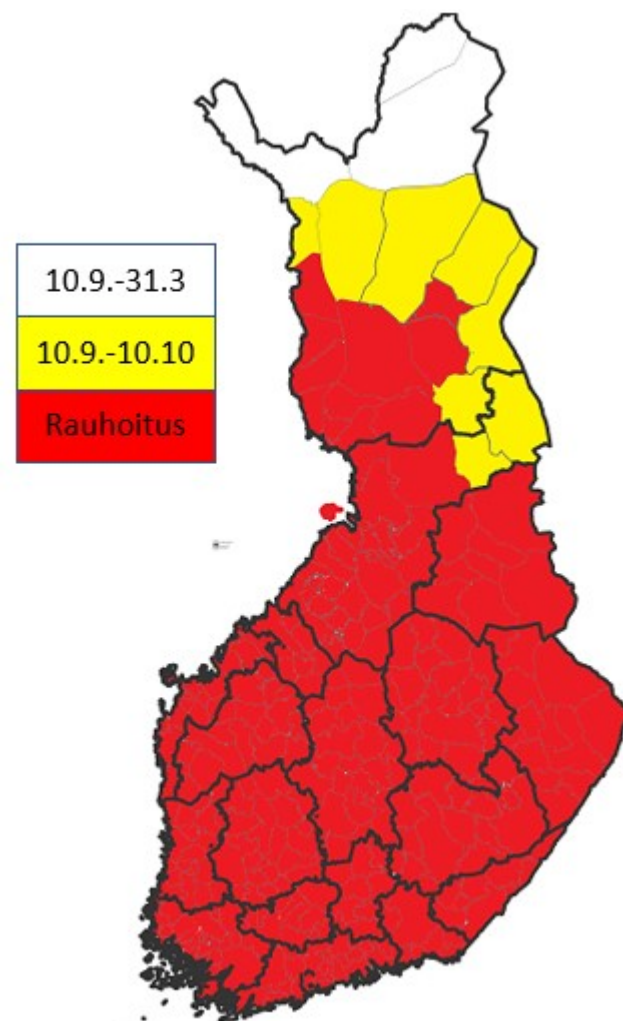

Riekkokantojen kokonaistiheys vuonna 2019 50 km*50 km ruuduissa. Mitä tummemman vihreämpi väri sitä parempi riekkokanta. Ruuduissa oleva merkki kuvaa kuluvan vuoden tiheyden suhdetta aiempiin vuosiin kussakin ruudussa vuodesta 1996 lähtien. Merkkien selitykset:

0 = kuluvan vuoden tiheys ylä- ja alakvartiilin välissä

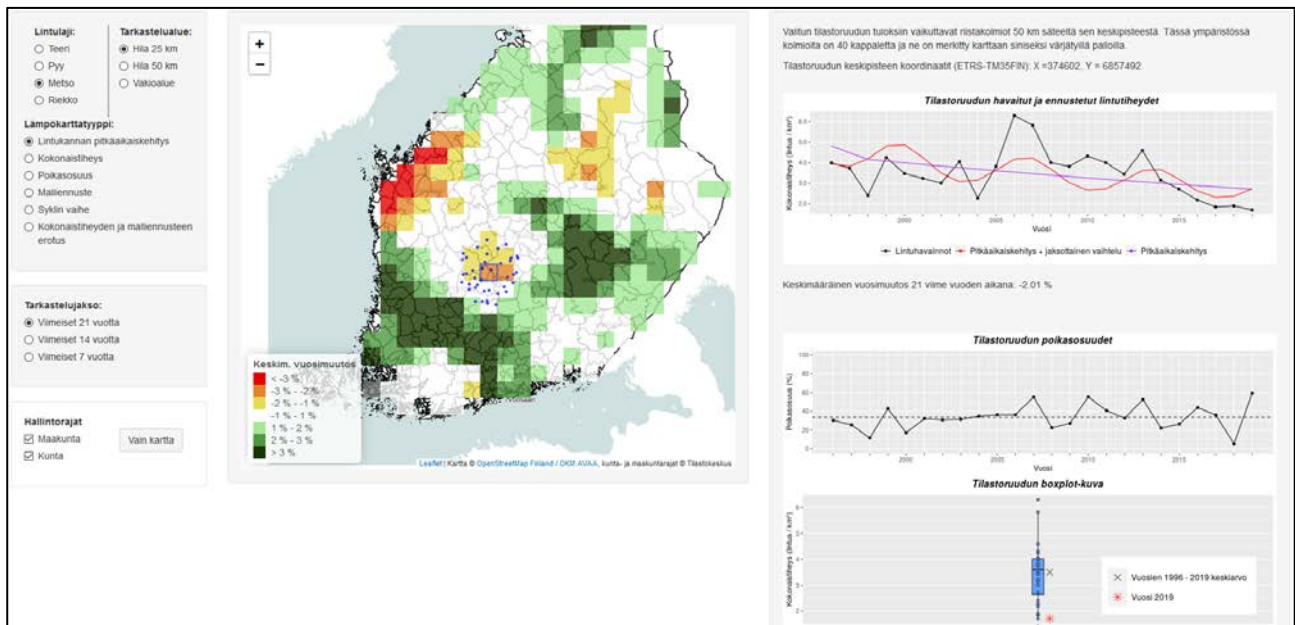
+ = kuluvan vuoden tiheys yläkvartiilia suurempi

- = kuluvan vuoden tiheys alakvartiilia pienempi

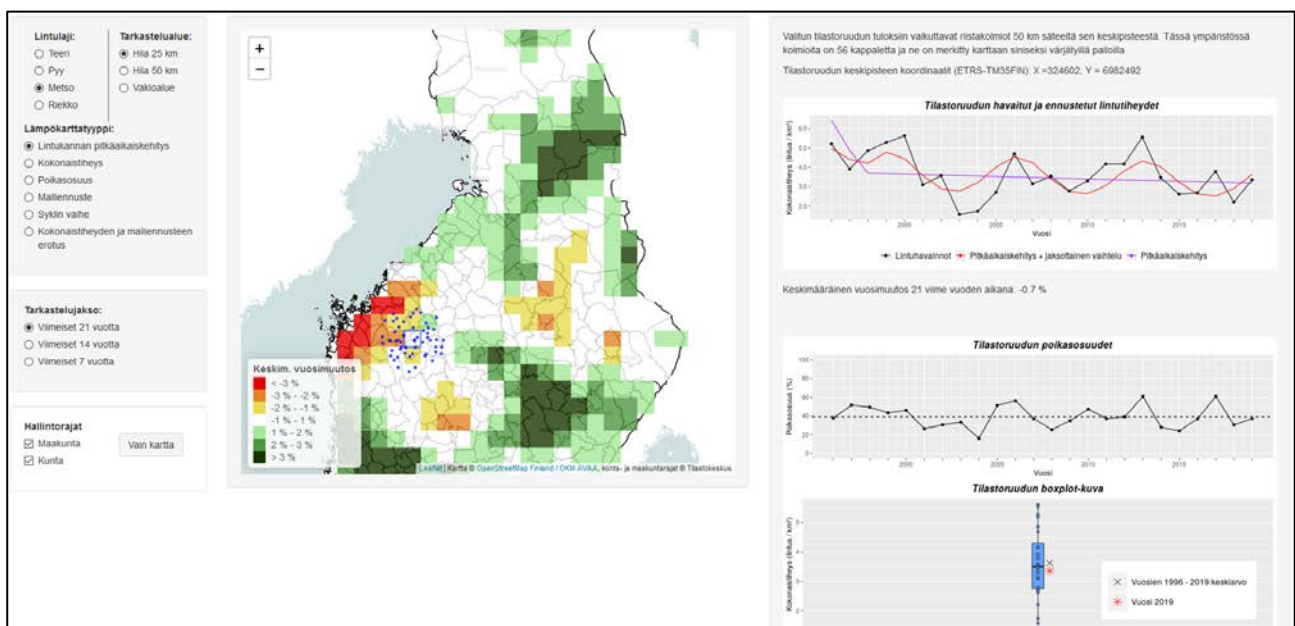

Suomen riistakeskuksen esitys riekon metsästysajoiksi metsästysvuodelle 2019–2020.

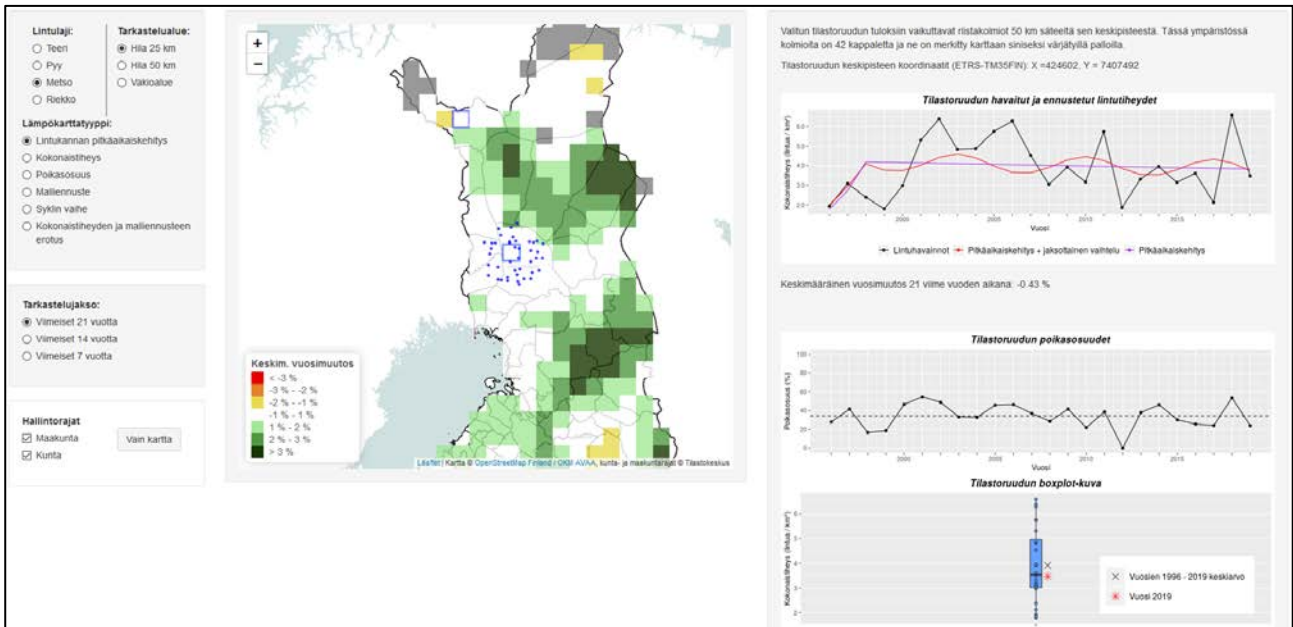
ESIMERKKEJÄ RIISTAKOLMIOLASKENTOJEN TULOSTEN ANALYSOINNISTA SUOMEN RIISTAKESKUKSEN JA ITÄ-SUOMEN YLIOPISTON KEHITTÄMÄN TIETO- KONESOVELLUKSEN AVULLA

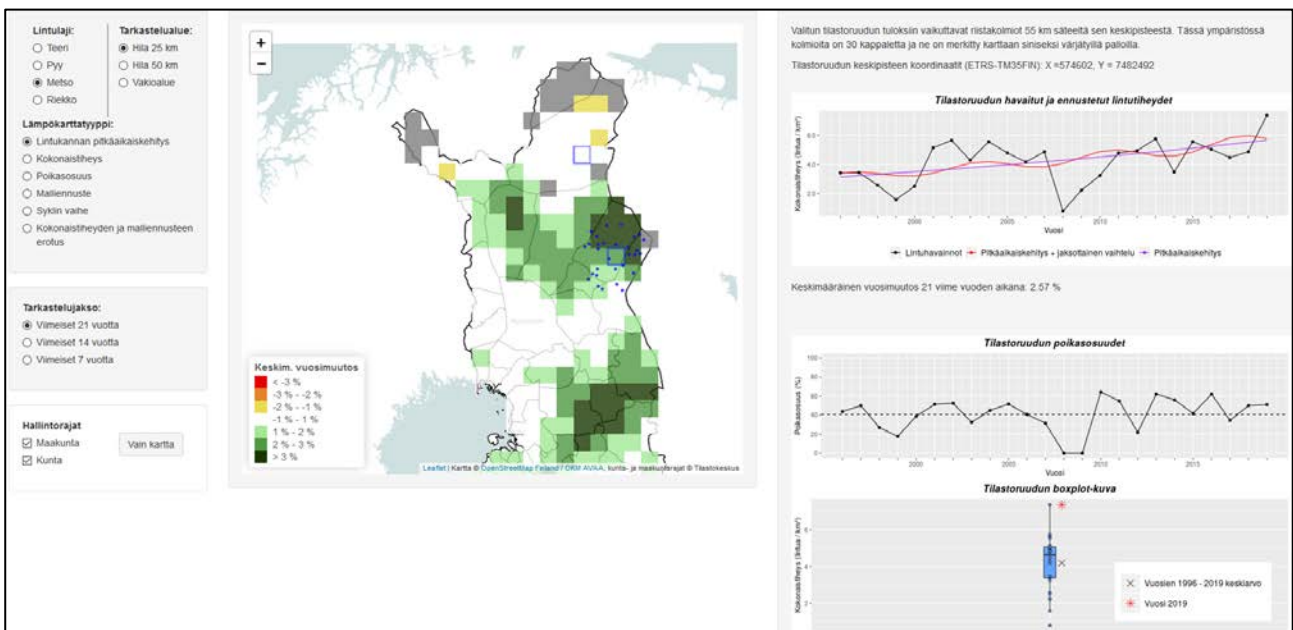
Kuva 1. Metso, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Juupajoelta (esitetty metson metsästysaika 10.9.-10.10.).

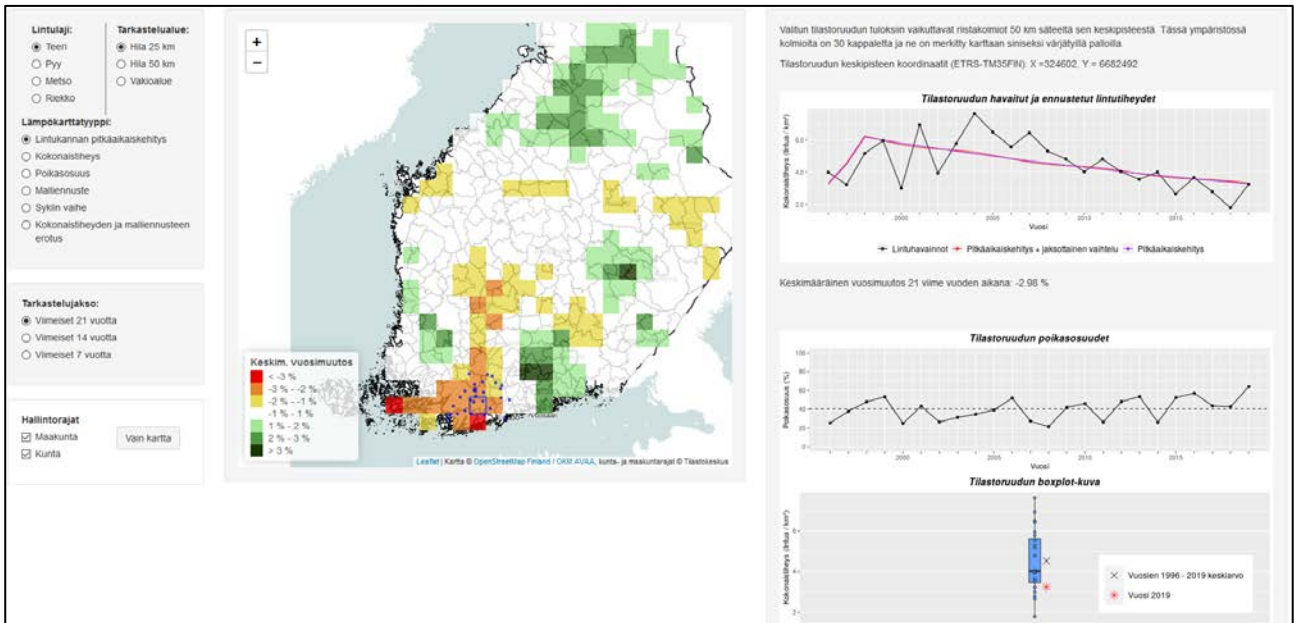
Kuva 2. Metso, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Alajärveltä (esitetty metson metsästysaika 10.9.-10.11.).

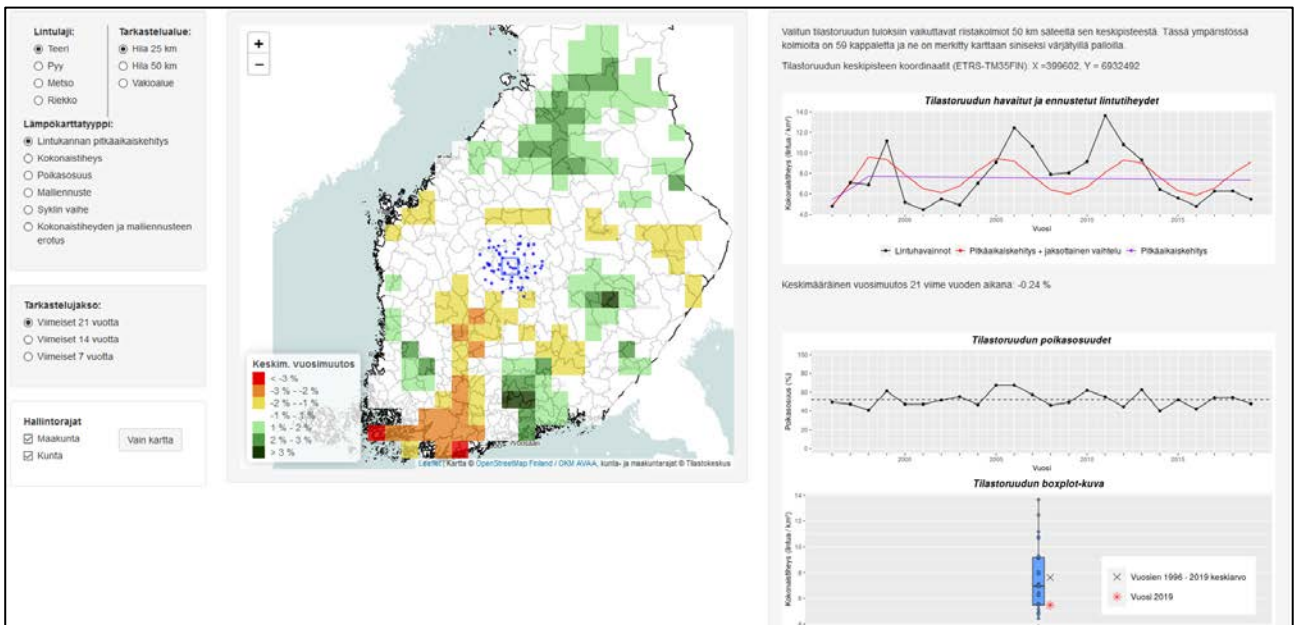
Kuva 3. Metso, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Rovaniemen länsilaidalta (esitetty metson metsästysaika 10.9.-10.11.).

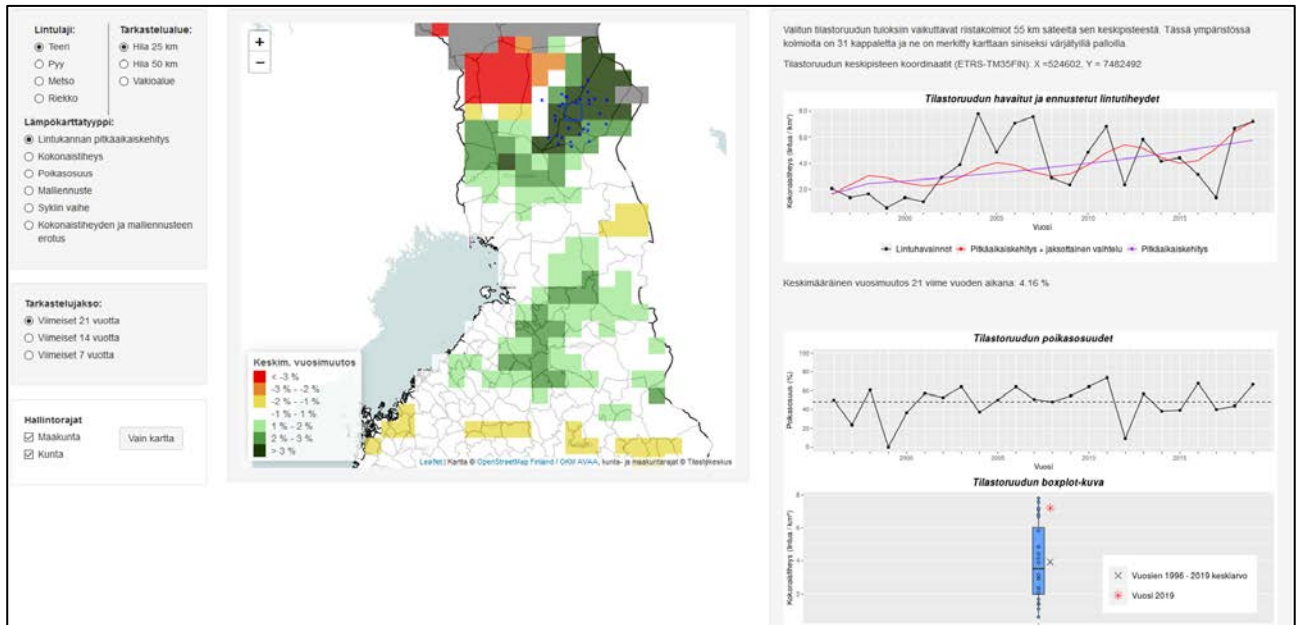
Kuva 4. Metso, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Savukoskelta (esitetty metson metsästysaika 10.9.-10.12. ja lisäksi urosmetso 20.-31.1.).

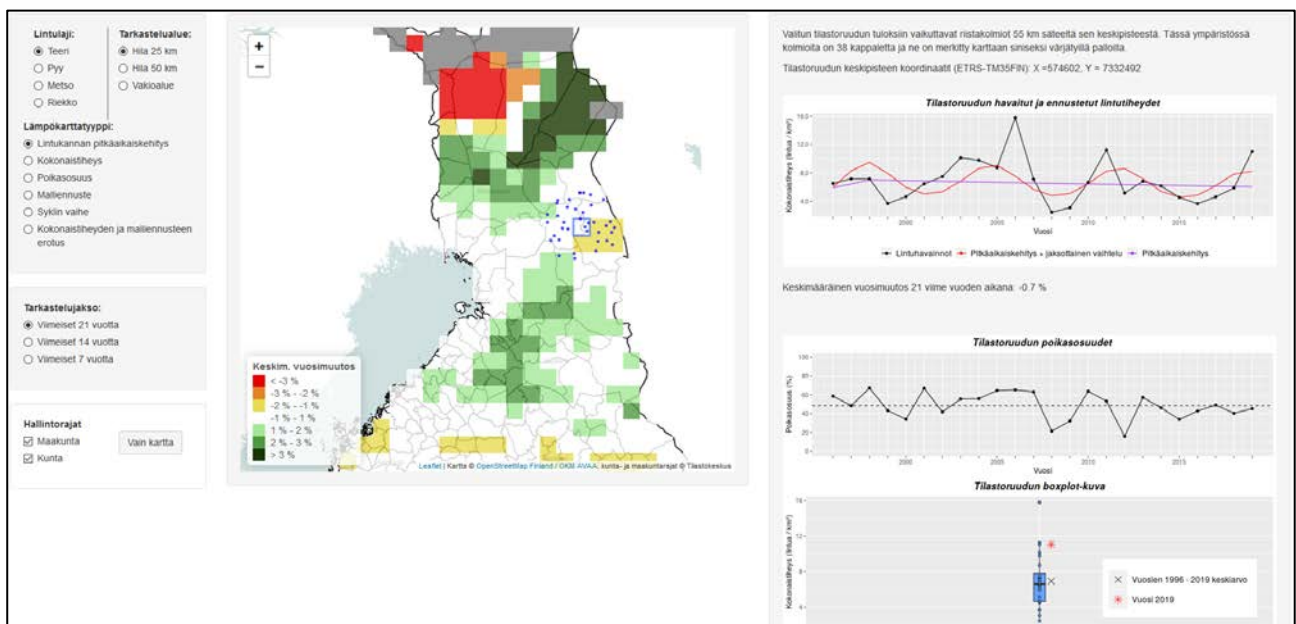
Kuva 5. Teeri, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Lohjalta (esitetty teeren metsästysaika 10.9.-10.10.).

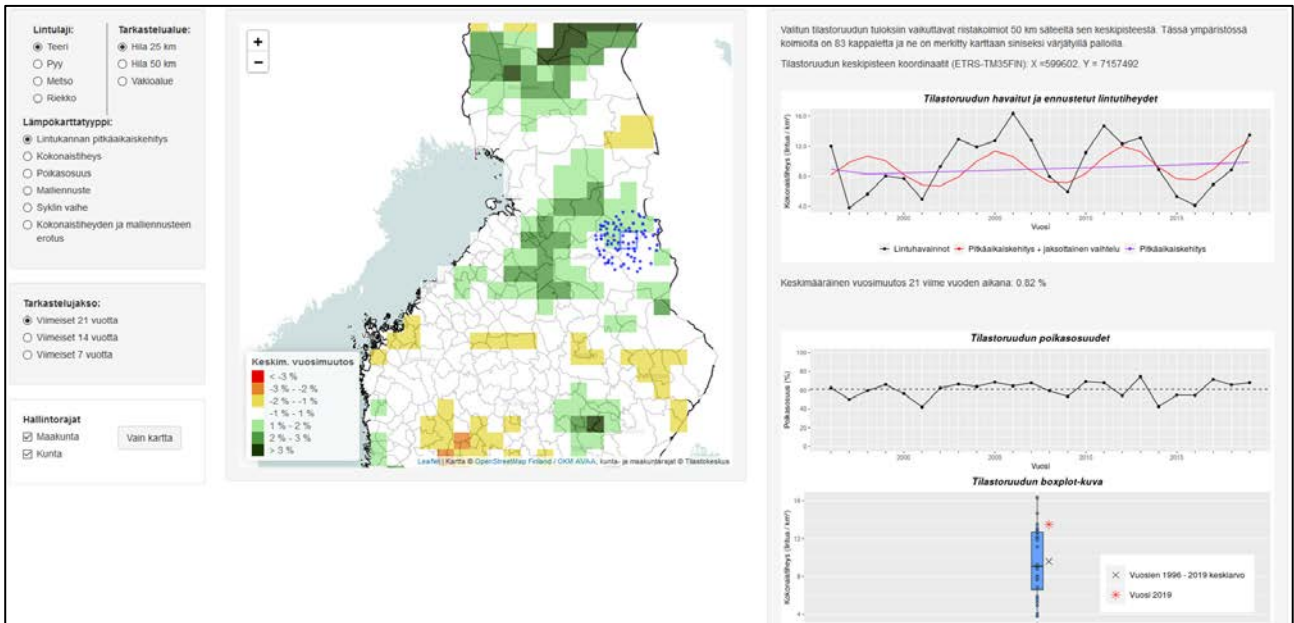
Kuva 6. Teeri, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Multialta (esitetty teeren metsästysaika 10.9.-10.11.).

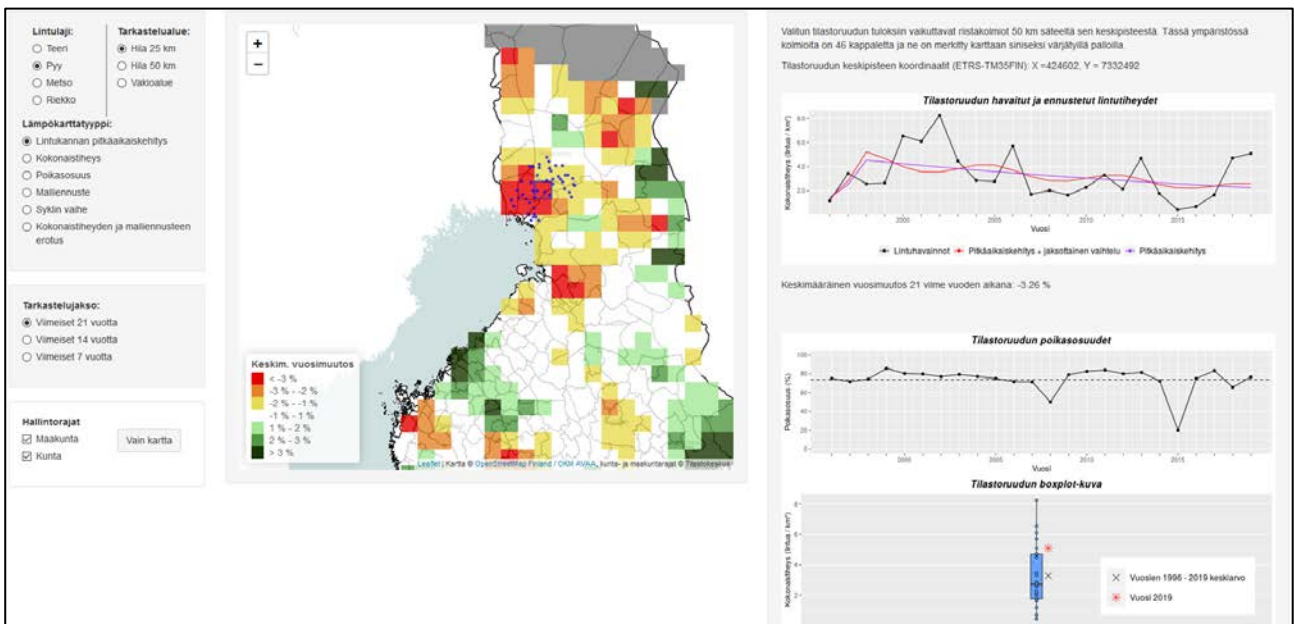
Kuva 7. Teeri, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Savukoskella (esitetty teeren metsästysaika 10.9.-10.12. ja lisäksi urosteeri 20.-31.1.).

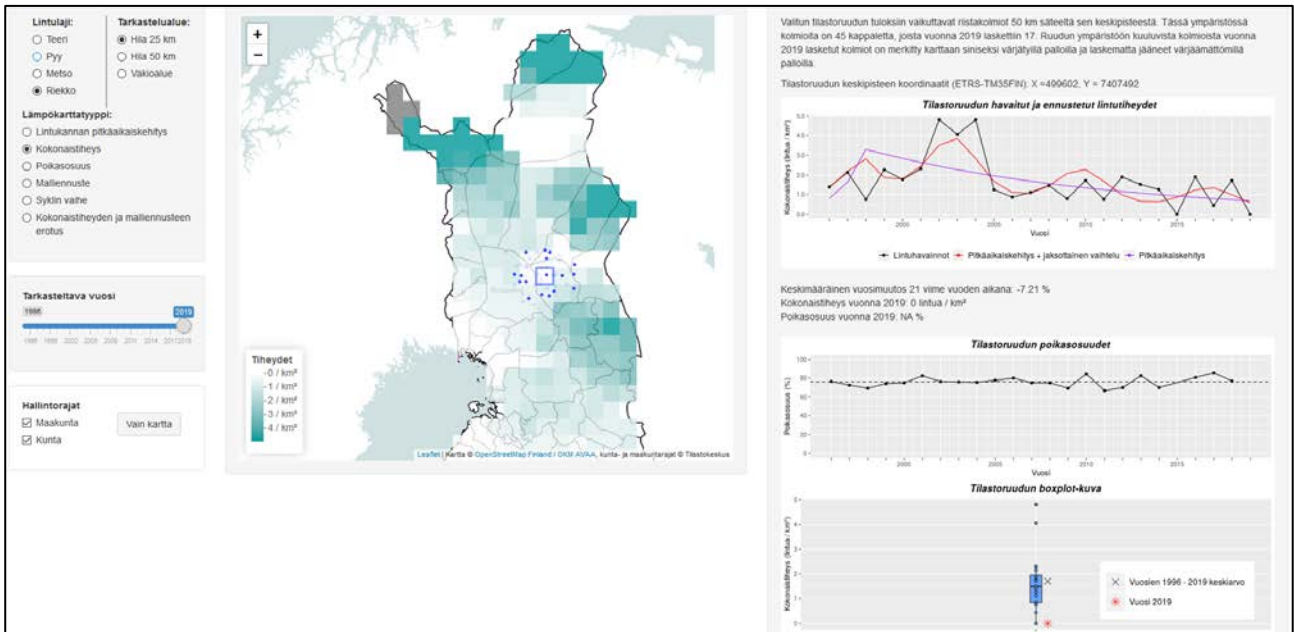
Kuva 8. Teeri, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Posio/Kuusamo rajalla (esitetty teeren metsästysaika 10.9.-10.12. ja lisäksi urosteeri 20.-31.1.).

Kuva 9. Teeri, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Hyrynsalmelta/Kuhmosta (esitetty teeren metsästysaika 10.9.-10.12. ja lisäksi urosteeri 20.-31.1.).

Kuva 10. Pyy, lintukannan pitkäaikaiskehitys, 25x25 km ruutu Tervolasta (esitetty pyyn metsästysaika 10.9.-10.11.).

Kuva 11. Riekko, kokonaistiheys, 25x25 km ruutu Kemijärveltä (esitetty riekon metsästys kieltetty kokonaan).